

НЕ ВІЙНА, АЛЕ БУЛО СТРАШНО

Міну підірвали разом з вантажівкою, що її перевозила

РЕПОРТАЖ

У неділю в Севастополі прогрімів вибух страшною силою: операція зі знешкодження німецької донної неконтактної міни часів Великої Вітчизняної війни успішно завершилася.

Операція почалася о 7 годині ранку. Майже чотири десятки чоловік (із 15 тисяч евакуйованих) категорично відмовилися залишати свої домівки з причин, відомих тільки їм. Їх попросили написати відмову.

(Закінчення на 16-й стор.).

Президент України Леонід Кучма висловив подяку військовослужбовцям, котрі знешкодили під Севастополем німецьку донну міну часів Великої Вітчизняної війни, і ухвалив рішення про нагородження осіб, «причетних до успішного проведення цієї надзвичайно складної операції».

За даними прес-служби глави держави, загальне керівництво операцією здійснювали начальник інженерних військ Генштабу Збройних Сил України полковник Вадим Ковальський, начальник відділу оперативного і мобілізаційного планування, бойової та мобілізаційної готовності, начальник інженерних військ Генштабу ЗСУ полковник Валерій Бурденюк, начальник служби мінної безпеки, начальник інженерних військ Генштабу ЗСУ полковник Анатолій Гурник.

Знешкодження боєприпасу здійснювала група розмінування у складі капітана Віталія Чипляка (командир), головного корабельного старшини Юрія Шахіва (кранівник), сержанта В'ячеслава Бобчука (водій), повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНАН).

БЛІЦОПИТУВАННЯ —
ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Що вас сьогодні хвилює най-більше?

Іван Узлов, доктор технічних наук, професор:

— Нові власники металургійних заводів не переймаються науково-технічним забезпеченням виробництва.

Олександр Кушвід, директор будівельної компанії «Реґіон»:

— Місто бурхливо будується. Але зникає його архітектурна оригінальність і неповторність.

Віктор Іванович, 59 років, інженер:

— Десять років нам обіцяють, що заживемо добре. Особисто я покращень не діждався. І вже, мабуть, не діждуся.

Галина Йосипівна, безробітна мати двох дітей:

— Про рівні можливості жінок та чоловіків на ринку праці нині говорити не доводиться.

Марина П., студентка Дніпропетровського національного університету:

— Родом я з села, батьки матеріально допомагати не можуть, а стипендії не вистачає навіть на нормальне харчування.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Цю сміливу виставу висунуто на здобуття Шевченківської премії

Цей пейзаж неважко впізнати — одеський маяк, одеський пляж. А на піску — персонажі, яких теж впізнати неважко, хоч в Одесі, а хоч на Брайтон-біч. Ці персонажі в нашому житті, на жаль, уже перестали бути несподіваними. Несподівано тут інше: те, що ви бачите перед собою — афіша вистави «Щастя поруч», створеної нещодавно в Одесі за п'єсою Івана Франка! Звідки класик позаминулого століття міг отак передбачити ситуацію, не маючи в хаті нашого телевізора?

Коротко
про важливе

Учора

■ Почався судовий процес над бердянцем, котрий протягом трьох років убивав жінок і ховав їхні тіла в криниці у дворі свого дому.

Сьогодні

■ Молодь викриває злочинців: результати всеукраїнської акції «Студенти проти корупції».

Теми номера

Маю майже сорок років трудового стажу, з них дванадцять — гарячого. Коли за радянських часів ішов на пенсію, мені нарахували «потолок» — сто тридцять два карбованця. Тоді вистачало і стажу, і середнього заробітку. Після введення нового закону про пенсійне забезпечення мені додали лише вісім гривень. Ви-

ходить, що ті, хто працював за звичайною сіткою, стали одержувати більше, ніж я. Це добре, що їм додали, але чому мене скривдили?

Сергій КОПИЛОВ.
Миколаїв.

***

Про забезпечену свою старість я почав думати ще на зорі «перебудови». Уклав договір із соцстрахом на дві тисячі карбованців. До

1992 року виплатив усю суму. Договором було передбачено додаткове отримання пенсії — двадцять гривень щомісяця. Минуло більш як десять років, але жодних пояснень стосовно цих грошей немає. І таких обдурених пенсіонерів, як я, мабуть, чимало.

Іван ЮРКІВ.
Козова Тернопільської області.

ОФІЦІЙНО

Про конституційну реформу у прямому ефірі

Учора гостем програми «Персона» на радіо «Ера» був Перший заступник Голови ВР Адам Мартинюк. Разом з головним редактором FM-станції Інною Кузнецовою та слухачами він обговорив хід конституційної реформи, перспективи законодавчого процесу, діяльність робочої комісії з підготовки політичної угоди. Докладніше читайте в завтрашньому номері.

Плани на «Ани»

Учора в Києві відкрилося засідання міжурядової україно-російської робочої групи з проекту співробітництва в програмі військово-транспортного літака Ан-70. Ініціатором зустрічі є українська сторона. Переговори пройдуть і в Києві, і в Запоріжжі, де учасники зустрічей відвідають Запорізьке моторобудівне конструкторське бюро (ЗМКБ) «Прогрес».

Під час засідання обговорюватимуть підсумки вжитих заходів для усунення зауважень російської сторони до машини, плани подальших випробувань Ан-70 і організацію серійного випуску цього літака, повідомляє Korrespondent. net.

РОЗДУМИ ПРО...

У Москві ховають загиблих

Учора в Москві був день жалоби. На будинках було припущено прапори. Скасовано розважальні заходи. На телеэкранах показували новини та документальні фільми. Москвичі ховали і згадували загиблих у метро. Понад сто покалічених людей досі перебувають у лікарнях.

За офіційними даними, загинуло 39 осіб, 134 — дістали поранення. Серед потерпілих є дві громадянки України. МЗС України підтвердило, що зараз у реанімаційному відділенні інституту ім. Склифосовського перебуває уродженка Донецької області Алла Мізинець, яка гостювала в родичів у Москві. Прізвище другої потерпілої не називають. Відомо лише, що її стан середнього ступеня тяжкості.

(Закінчення на 5-й стор.).

3 холдингами доведеться зачекати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Денне засідання 6 лютого

Парламентарії розглянули внесений урядом як невідкладний проект закону про холдингові компанії в Україні. Як доповів, представляючи документ, член Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку Микола Бурмака, прийняття цього закону дасть змогу на законодавчому рівні врегулювати питання створення, діяльності та ліквідації холдингових компаній. Законопроектом, зокрема, визначаються особливості функціонування державних холдингових компаній. Статутний фонд такої компанії формується за рахунок належних державі акцій (часток, паїв) відповідних господарських товариств. Акції державних холдингових компаній не можуть бути передані в управління уповноваженим особам, у майні яких частка державної власності становить менш як 75 відсотків.

Однак народні депутати висловили низку принципових зауважень до цього законопроекту. Зокрема, Володимир Черняк («Наша Україна») сумнівається, чи варто узаконювати холдингові компанії в тому вигляді, в якому вони нині є

й використовуються як «прикриття для «прихватазації». А перший заступник голови економічного комітету ВР Володимир Демьохін (ДГ «Народовладдя») сказав, що комітет рекомендує парламенту повернути уряду цей законопроект для доопрацювання. Головна причина — неузгодження з новим Господарським кодексом.

Насамкінець депутати обговорили внесений урядом проект змін до статті 4 Закону «Про запобігання та протидію легалі-

зації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Компроміс дає плоди

ПІДСУМКИ

Прелюдією до подій минулого тижня стало інтерв'ю Президента України Леоніда Кучми «Епіцентру» (студія «1+1»), де він учергове заявив, що не збирається виборювати третю у своєму житті президентську булаву. Глава держави переконував: конституційну реформу буде реалізовано, «престолоспадкоємця» у нього немає і не буде і резюмував: «Так що, хлопці, змагайтеся!».

І змагання на політичному Олімпі продовжилися. Вже за новими правилами. У понеділок до парламенту надійшов список арбітрів — нових членів Центрвиборчкому (представників більшості й комуністів). А народні депутати, як і передбачалося, розпочали тиждень з довгих пошуків компромісу в форматах «двійок», «трийок», «всіх керівників фракцій», постійних перерв під час нарад, нових вимог і заяв про політичні угоди. Опозиція вимагала переголосувати попередньо ухвалений проект з політреформи, більшість — конструктивної роботи і заради цього погодилася залишити народу право обирати Президента. У вів-

торок на позачерговій сесії 304 парламентарії ухвалили зміни до постанови ВР від 24 грудня 2003 року про попереднє схвалення законопроекту № 4105, що передбачає зміни до Конституції.

Результат голосування похитнув лави «Нашої України». Якщо Леонід Черновецький нарешті помітив «послідовність» фракції, погляди якої збігаються з його переконаннями, і подав заяву про входження до «НУ», то Юрій Артеменко і Олександр Омельченко призупинили своє перебування в ній. Крім того, Тарас Чорновіл у програмі «Темник» у нічному ефірі назвав те, що робиться в «НУ», «неефективною роботою» і заздалегідь запланованими поразками.

Проте тиждень видався досить щедрий не лише на кадрові зміни. Парламентарії скасували теледебати для учасників президентських і парламентських виборів і не ухвалили запропонований Кабміном прожитковий мінімум у розмірі 358,49 грн., котрий, як наголошували більшість народних обранців, не відповідає реаліям сьогодення.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Генпрокуратура вважає рішення Вищої ради юстиції незаконним

Генеральна прокуратура України вважає незаконним рішення Вищої ради юстиції України стосовно скасування наказу Генерального прокурора України «Про притягнення Шуби В. В. до дисциплінарної відповідальності». Рішення ради побудовано переважно на матеріалах поданої Володимиром Шубою скарги. А матеріали перевірок, на яких базувалося рішення про звільнення В. Шуби, вивчалися недостатньо.

Як пояснити бажання поновити В. Шубу на посаді прокурора Дніпропетровщини після виявлених перевіркою Генпрокуратури кричущих фактів нехтування законом у цій області? У Нікополі трирічна дівчинка померла від черепно-мозкової травми. У порушенні кримінальної справи відмовлено. У самому Дніпропетровську смерть тримісячної дитини настала через алкогольне отруєння! У порушенні кримінальної справи відмовлено. В Орджонікідзе трьох членів родини розстріляли з вогнепальної зброї. Справу не порушують! Людину, в якій вісім ножових поранень, ховають з відпискою, що це звичайний потопельник і в порушенні справи немає потреби! А як щодо численних випадків незаконного притягнення

до кримінальної відповідальності, щодо незаконного утримування під вартою? Хто має відповідати за ці ганебні випадки? До речі, сам Володимир Шуба під час засідання колегії Генеральної прокуратури визнав прорахунки в роботі. Він навіть склав план «роботи над помилками» на 52 сторінки.

«Я не проти конкретно Володимира Шуби, — заявляє Генеральний прокурор України Геннадій Васильєв. — Я проти безвідповідальності, безкарності і всездозволеності, які останнім часом укріпилися у правоохоронних органах України. На превеликий жаль, останні події переконують у тому, що прибічників у цьому в мене не так багато. Виявляється, зламати закріплену систему кругової поруки не просто. Мені залишається апелювати до громадськості. Нехай люди розсудять! Мати тієї загиблої дівчинки, батько того тримісячного малюка! Ті, хто втратив найдорожчих людей і наштотхнувся на стіну злочинної байдужості й беззаконня, зробіть власний висновок з приводу того, хто захищає їхні інтереси, а хто відстоює інтереси чиновників».

Прес-служба
Генеральної прокуратури України.

ЗАЯВА

голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку, керівника фракції Народного-демократичної партії у ВР України Валерія ПУСТОВОЙТЕНКА з приводу невідтримання депутатами проекту Житлового кодексу України.

Питання житлово-комунальної реформи в Україні за важливістю стоїть на другому місці після реформи політичної системи. Народно-демократична партія та її фракція у Верховній Раді приділяють багато уваги прискоренню розвитку цієї галузі і необхідному для цього законодавчому забезпеченню. Одним із кроків, які треба зробити на цьому шляху, є ухвалення парламентом Житлового кодексу України. Однак 5 лютого 2004 року під час голосування у сесійному залі знову, вже втретє, не було набрано необхідної кількості го-

лосів для його підтримання у першому читанні.

Мене, як керівника профільного комітету, насамперед насторожує несприйняття роботи урядовців, які готували документ для розгляду Верховною Радою, фракціями більшості, котрі нещодавно створили парламентсько-урядову коаліцію. За законопроект не проголосував віцепрем'єр Андрій Клюєв, який безпосередньо відповідає за покращання роботи житлово-комунального господарства, і 17 членів фракції «Регіони України», котра деле-

Чорновіл іде від Ющенка

У ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Народний депутат України Тарас Чорновіл, син видатного українського політика та борця за незалежність України В'ячеслава Чорновола, написав заяву про вихід із фракції «Наша Україна». За словами депутата, рішення написати таку заяву виникло після подій у Верховній Раді 3 лютого, коли фракція «Наша Україна» блокувала парламентську трибуну, заважаючи схваленню постанови про зміни до Конституції України. «До цього рішення я підходив уже давно, з 2001 року, від заяви «трюх», потім — нашої фактично проспаної перемоги на парламентських виборах і багато чого іншого», — сказав Тарас Чорновіл в інтерв'ю кореспонденту «ГУ».

«Я не згоден з усім ходом їхніх («Нашої України»). — Ред.) тактичних і стратегічних дій, відсутністю досить чіткої кінцевої позиції», — заявив Тарас Чорновіл. — Промахи робляться на кожному кроці: проспані перемоги, проспані можливості діяти, невміння діяти на широкому фронті, епізодичні

дії, що обертаються проти нас самих, призвели до того, що ми втратили сенс наступних президентських виборів. І не має значення, буде чи не буде Ющенко Президентом, бо повністю знищено саму систему, саму ідею. І сьогодні замість реального протистояння відбувається протидія на рівні необгрунтованої агресії. Я сам не раз брав участь у блокуванні парламентської трибуни, але тоді ми мали чіткий аргумент, для чого це робимо, і чіткий алгоритм, що збираємося робити далі. А коли відбувається кидання квітами, обливання водою і ледь не вибивання ока і наступного дня оголошують заяву від блоку, що те голосування є наша перемога, — це вже апофеоз того, що я не сприймаю».

Тарас Чорновіл також заявив, що залишається в опозиції, але буде позафракційний. «Про моє входження до парламентської більшості не може й йтися. За жодних умов ніякої заяви про вступ до більшості і будь-яких фракцій більшості бути не може. Я не продаюся», — наголосив він. Т. Чорновіл відзначив, що не протиставляє себе Ющенку і навіть готовий проголосувати за нього на президентських виборах. «Але 2006 року треба виходити на створення нормальної державницької структури, яка відігравала б серйозну роль у наступних парламентських виборах», — вважає депутат.

Юліана ШЕВЧУК.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок висвітлення роботи п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання

З метою ширшого і повнішого інформування громадян про діяльність єдиного законодавчого органу в Україні Верховна Рада України **постановляє:**

1. Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення, Державному комітету телебачення і радіомовлення України відповідно до вимог законів України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про поставки продукції для державних потреб», Бюджетного кодексу України:

у межах коштів, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» на висвітлення діяльності народних депутатів України через засоби телебачення і радіомовлення (код 0111080 0831), забезпечити розміщення державного замовлення на висвітлення робо-

ти п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання в порядку, визначеному абзацами другим та п'ятим пункту 2, абзацами другим, третім та п'ятим пункту 3 цієї Постанови, на каналах Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України та інших телерадіоорганізацій України, а також контроль за його виконанням;

у межах коштів, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» на виробництво телерадіопрограм для державних потреб (код 1701080 0831), у порядку, визначеному абзацами третім та четвертим пункту 2, абзацом четвертим пункту 3 цієї Постанови, розмістити державне замовлення, визначивши його обсяг і порядок фінансування Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України та інших телерадіоорганізацій України.

2. Національній телекомпанії України:

забезпечити пряму трансляцію на Першому Національному каналі відкриття та закриття п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання;

протягом п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання забезпечувати виробництво і трансляцію на Першому Національному каналі 30-хвилинних передач за участю народних депутатів України — представників депутатських фракцій (груп) та позафракційних народних депутатів України періодичністю не менше дві рази на тиждень у прямому ефірі. Трансляцію передач здійснювати відповідно до плану-графіка виступів в ефірі представників депутатських фракцій (груп) та позафракційних народних депутатів України, затвердженого Погоджувальною радою депутатських фракцій

Зима тривоги нашої Обіцянки з умовою

Початок минулого тижня минув під знаком боротьби аграрного сектору нашого уряду за цінову стабільність головного народного харчового продукту — хліба. Було підписано відповідний меморандум між Кабміном і 15 професійними асоціаціями переробників сільгосппродукції. Як заявив віце-прем'єр з аграрної політики Іван Кириленко, виробники пообіцяли не підвищувати відпускні ціни на свою продукцію, якщо уряд домовиться з Верховною Радою про відновлення відшкодування ПДВ у разі експорту українських харчових продуктів. Водночас Кабмін підтвердив директивно встановлену 5-відсоткову межу рентабельності для хлібопекарень.

Такі активні дії державного керівництва аграрним сектором можна, звичайно, вітати. Та навряд чи вжиті заходи приведуть до очікуваних результатів. На початку лютого практично в усіх регіонах України ціна на борошно для хлібопекарень уже стрибнула на 50 гривень за тонну, або майже на 4 відсотки, досягши позначки 1900. І аналітики прогнозують подальше зростання цін на борошно. За жорсткої межі рентабельності, що залишиться пекарям?

Утім, усе це нагадує кризову, через неврожай зернових, ситуацію минулого літа, коли адміністративно-командне стримування роздрібних цін на хлібопродукти призвело до їхнього обваленого зростання (на окремі види до 80 відсотків!), тому що вітчизняні хлібопекарні виявилися на межі зупинки, вичерпавши всі оборотні кошти. Отож цілком ймовірне повторення торішнього варіанта. Хоча, як свідчить практика, наступати двічі на ті самі граблі нам не звикати.

Чому зростають ціни?

Узагалі, початок лютого — період традиційного для нас підбиття торішніх підсумків. У січні цього просто немає коли робити: на заваді різдвяні та новорічні свята. Отож, якщо вірити нашій статистиці, то індекс споживчих цін на продукти за минулий рік підвищилися на 10,9 відсотка, за загальної інфляції (подорожчання товарів і послуг) майже 6 відсотків. Якщо це так, то деякі складові споживчого кошика мали подешевшати! Але хто мені назве товар чи послугу, за яку ми почали менше платити?

Статистика — наука, яку важко збагнути пересічному громадянину. Чим, крім продуктів сільгосппереробки, ми харчуємося, якщо відповідно до тієї самої статистики середні ціни продажу аграрної продукції сільгосппідприємствами підвищилися 2003 року на 20, а продукції рослинництва аж на 33 відсотки? Якось не віриться, що сільгосппереробники, а тим паче торгівля, не відреагували на ці цінові стрибки, а зайнялися альтруїзмом стосовно гаманців своїх співгромадян.

І взагалі, чому ціни незмінно повзуть вгору? Звичайно, хліб не метал, але ціна прокату за останні 12 місяців зросла на 48, щебеню на 41, а чавунних радіаторів центрального опалення на 100 відсотків. Подорожчали майже на третину і навіть більше пісок і щебінь, цемент і комунальні послуги, автомобілі і бензин, молоко і яйця, практично все, що виробляють і продають на внутрішньому ринку України. Подорожчала, як ми пам'ятаємо, навіть праця, із запровадженням наприкінці минулого року нового, у 235 гривень, мінімального рівня заробітної плати. Аналітики прогнозують і подальше зростання цін протягом усього 2004 року.

Але ось що характерно. Стабільне подорожчання товарів і послуг як безупинний процес їхні виробники схильні називати вирівнюванням вартості до рівня витрат. Запитання — чого? Чи не витрат на оплату праці? Дуже на це схоже. Адже їхній відсоток у загальному переліку виробничих витрат залишається незмінним з часів гіперінфляції! Тобто з часів, коли реальні доходи населення (винагорода за працю. — І. Н.) знизилися вдвічі-втричі, а в деяких галузях і в десять разів. Але ринкові перетворення, зокрема і горезвісну «шокову» терапію, пам'ятається, проводили під гаслом підвищення вартості праці в країні, досягнення з цього показника середньоевропейського рівня.

Порадували

Минулого тижня міністр праці і соціальної політики потішив наших пенсіонерів, оголосивши, що відтепер мінімальну пенсію в Україні підвищено на 12 відсотків. У грошових знаках — на 10,8 гривні.

Безумовно, для стареньких, котрим listinoші раніше приносили по 90 гривень пенсії, таке збільшення видається подарунком долі. Хоча на тлі стабільного «вирівнювання вартості до рівня витрат» вони навряд чи це відчують сповна. Втішає, однак, заява міністра про необхідність доведення мінімальних пенсій до прожиткового мінімуму, тобто до 358 гривень 49 копійок, обіцяних Кабміном. Але коли це ще буде? І на скільки відсоткових пунктів на той час вирівнюються витрати? Особисто мене, до слова, особливо зворушують 49 копійок. Чому не 50 чи 48?

Ігор НАУМЕНКО. ▼

Прикро, коли немає взаєморозуміння

Як уже повідомлялося, на останній сесії Парламентської асамблеї Ради Європи було прийнято резолюцію про політичну ситуацію в Україні. У цьому документі є положення, що стосуються Конституційного Суду України. Так, у пункті 10 зазначається: «Асамблея висловлює жаль з приводу того, що жодна з рекомендацій Венеціанської комісії не була взята до уваги в процесі розгляду трьох законопроектів... Конституційним Судом України...».

А в пункті 12 вказано, що асамблея стурбована рішенням Конституційного Суду України від 25 грудня 2003 року.

Голова Конституційного Суду України Микола СЕЛІВОН прокоментував ці положення резолюції ПАРЕ агентству «Інтерфакс-Україна».

— Щодо пункту 10. Прикро, але до нього вкралася якась помилка. Поясню, та передусім про те, що ще до початку сесії ПАРЕ, а саме 19 січня, я на прохання представників моніторингового комітету Х. Северинсен та Р. Вольвенд зустрівся з ними і відповів на всі їхні запитання.

Було серед них і таке запитання: чи враховуються висновки Венеціанської комісії Ради Європи під час прийняття Конституційним Судом України своїх рішень. Відповідаючи, я наголосив, що наш суд, як і органи конституційної юрисдикції всіх інших держав світу, приймає рішення суто правового характеру і керується винятково вимогами Конституції. Це — істина для будь-якого правника. Інша річ, що під час вироблення рішень ми нерідко звертаємося до висновків Венеціанської комісії, і я можу сказати, що в багатьох випадках наші позиції збіглися.

Маємо такі приклади і в даному разі. Але хочу звернути увагу на одну цікаву обставину: свої рекомендації Венеціанська комісія датує, як випливає з резолюції ПАРЕ, 13 грудня 2003 року — тобто вже після того, як Конституційний Суд дав висновки з усіх трьох законопроектів про внесення змін до Конституції України. Тому я не можу збагнути, звідки твердження про неувагу до названих рекомендацій могло потрапити до резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи.

Та повернімося до питання про правові позиції. Не виявивши в названих законопроектах положень (крім одного), що суперечили б статтям 157 і 158 Основного Закону — а це, як відомо, було єдиним завданням суддів, — Конституційний Суд у своїх висновках зробив застереження до тринадцяти статей та розділу XVI «Прикінцеві положення», які стосуються змін до Конституції України.

І аналіз висновку Венеціанської комісії стосовно цих законопроектів показує, що з ряду принципових питань його положення збігаються із застереженнями, висловленими Конституційним Судом України.

фото Михайла ГОЛЯКА.

Скажімо, у висновках Конституційного Суду України від 30 жовтня 2003 року, від 5 листопада 2003 року та від 10 грудня 2003 року вказується: обрання Верховною Радою України суддів судів загальної юрисдикції строком на десять років, а не безстроково, як це передбачено чинною Конституцією України, може призвести до зниження рівня гарантій незалежності суддів, встановлених Основним Законом України. Аналогічної позиції дотримується Венеціанська комісія, у висновку якої, зокрема, зазначається, що обрання суддів на десять років з правом повторного обрання може розглядатись як загроза для незалежності та неупередженості суддів.

Або візьмемо питання регулювання діяльності прокуратури в Україні у вказаних законопроектах, зокрема щодо надання їй права здійснювати нагляд за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами. На думку Конституційного Суду, такі повноваження прокуратури України фактично означають здійснення нею нагляду за додержанням законів всіма державними органами України, що не узгоджується з положеннями Конституції України, за якими державна влада здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Схожою є й позиція Венеціанської комісії.

Також принципове значення, на мій погляд, має оцінка Конституційним Судом України положення законопроекту № 4180, відповідно до якого пропонується продовжити повноваження Верховної Ради України. З цього приводу суд зазначив, що таке продовження повноважень єдиного законодавчого органу України створює прецедент, який надалі може призвести до втрати парламентом України його ознак як виборного представницького органу. Стосовно цієї ситуації Венеціанська комісія теж має «серйозні сумніви — чи може прийняте самою Верховною Радою рішення продовжити термін своїх повноважень розглядатись як таке, що відповідає європейським стандартам демократії».

Можна вказати й на те, що повністю збіглися правові підходи Конституційного Суду України та Венеціанської комісії щодо надання Верховній Раді України права на офіційне тлумачення законів України. Нагадаю, що Висновком Конституційного Суду України від 30 жовтня 2003 року законопроект № 3207-1 у цій частині був визнаний таким, що не відповідає вимогам статті 157 Конституції України, оскільки запропоновані зміни «передбачають обмеження права індивіда звертатися до Конституційного Суду України і тим самим права на судовий захист».

Тепер щодо пункту 12 резолюції ПАРЕ. Серед наданих мені прес-службою публікацій про цю справу був, пам'ятаю, і розлогий матеріал вашого агентства, де докладно висвітлювалися основні моменти рішення суду.

Я не буду тут казати про правомірність «стурбованості» асамблеї цим рішенням, а краще процитую Генерального секретаря Ради Європи Вальтера Швіммера. На запитання українського журналіста про те, що пан Швіммер думає про це рішення Конституційного Суду України, він відповів: «Це не в моїй компетенції — коментувати висновки однієї з найвищих судових інстанцій країни».

Гадаю, з усього сказаного ваші читачі зроблять власні висновки.

Верховної Ради України звіт про хід виконання цієї Постанови.

5. Редакції газети Верховної Ради України «Голос України»:

забезпечити постійне і всебічне висвітлення діяльності Верховної Ради України, її пленарних засідань, роботи парламентських комітетів, а також депутатських фракцій (груп), позафракційних народних депутатів України в обсягах, пропорційних їхній чисельності, та заходів, що проводяться у Верховній Раді України;

оперативно подавати докладні звіти пленарних засідань Верховної Ради України з включенням до них за поданням депутатської фракції (групи) результатів пофракційного поіменного голосування народних депутатів України.

6. Рекомендувати Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення під час проведення конкурсу серед телерадіоорганізацій на отримання ліцензії на право мовлення, особливо щодо загальнонаціонального каналу мовлення УТ-2, врахувати пот-

ребу держави у ширшому і повнішому інформуванні громадян України про діяльність єдиного органу законодавчої влади в Україні та органів місцевого самоврядування.

7. Керівникові Апарату Верховної Ради України забезпечити:

укладання угод з державними та іншими телерадіоорганізаціями України щодо висвітлення роботи Верховної Ради України;

щоденне інформування вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації про роботу п'ятої сесії Верховної Ради України, поширення матеріалів стосовно питань, які вона розглядає; створення державної парламентської телерадіоорганізації з можливістю використання мереж ефірного, супутникового та кабельного (проводового) телерадіомовлення.

8. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
3 лютого 2004 року.
№ 1406-IV.

(груп) у Верховній Раді України на кожний пленарний тиждень;

забезпечувати трансляцію в ефірі щоденно з вівторка по п'ятницю у дні пленарних засідань сесії Верховної Ради України 15-хвилинної інформаційної передачі «Щоденник сесії Верховної Ради України» та 45-хвилинної підсумкової щотижневої аналітичної передачі «Внесено, розглянуто, проголосовано», вироблених Дирекцією телерадіопрограм Верховної Ради України;

забезпечувати висвітлення парламентських слухань і «Днів Уряду України» в обсягах, визначених Головою Верховної Ради України згідно з пропозиціями Погоджувальної ради депутатських фракцій (груп) у Верховній Раді України.

3. Національній радіокомпанії України:

забезпечити пряму трансляцію в ефірі на першому каналі Національної радіокомпанії України та по провідовій трансляційній мережі відкриття та закриття п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання;

здійснювати пряму трансляцію в ефірі на першому каналі Національної радіокомпанії України та по провідовій трансляційній мережі (у вівторок та четвер — з 10 до 18 години, середу та п'ятницю — з 10 до 14 години) пленарних засідань Верховної Ради України;

забезпечити виробництво і пряму трансляцію в ефірі щотижневих 45-хвилинних тематичних передач за участю в них на пропорційній основі представників депутатських фракцій (груп), позафракційних народних депутатів України;

забезпечувати висвітлення парламентських слухань і «Днів Уряду України» в обсягах, визначених Головою Верховної Ради України згідно з пропозиціями Погоджувальної ради депутатських фракцій (груп) у Верховній Раді України.

4. Голові Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голові Державного комітету телебачення і радіомовлення України, президентам Національної телекомпанії України і Національної радіокомпанії України в червні 2004 року подати до

«Лелека» несе здоров'я

ДО ДНЯ УРЯДУ

Сьогодні у Верховній Раді України день уряду. Народні депутати обговорять, як зберігаються об'єкти соціально-культурного призначення у процесі приватизації. Окрім того, ще однією темою розмови з урядовцями буде проблема літнього оздоровлення дітей.

«Літо-2004: партнерство заради здоров'я дітей» — семінар під такою назвою організували Держкомітет у справах сім'ї та молоді й «Лелека», що об'єднала 516 представників третини (263) таборів у всіх регіонах країни.

Який був минулий сезон і як краще організувати наступний, а також пропозиції до проекту закону про оздоровчі заклади — ось теми розмови. Кращі з кращих поділилися досвідом проведення оздоровчої кампанії,

виробили програму співпраці урядових і неурядових організацій.

А взірєць — табори «Артек», підприємств «Мотор-Січ», імені Ілліча, «Азовмаш», «Артема», «Зоря», Миколаївського морпорту — усі вони давно визнані як кращі міжнародними організаціями.

— Серед партнерів нашої організації, крім співорганізатора нинішнього «круглого столу», — представниц-

тво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), благодійний фонд Надії і Добра, відомі табори, профспілки, підприємства, — каже президент «Лелеки» Світлана Вагнер. — Ми видаємо методичну літературу, готуємо фахівців, проводимо конкурси, запроваджуємо новітні технології... І все це протягом п'яти років, скільки працює наша благодійна організація.

Іван ІЛЛЯШ.

ФОТОФАКТ

Найбільшу за роки незалежності України колекцію старовинних культових предметів затримали працівники Київської регіональної митниці разом зі співробітниками СБУ. Основну частину унікальної колекції, за словами заступника голови ГТС України, начальника Київської регіональної митниці Анатолія Гутника, становили 367 стародавніх ікон, вартість яких — майже 120 тисяч доларів США.

На знімку: начальник Служби боротьби з контрабандою Головного управління «К» СБУ Михайло Сальва демонструє конфісковану ікону.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду Донецької області від 21.01.2004 р. по справі № 5/262 Б СООО «Максимильяновское» (85622, Донецька область, с. Максимільянів-ка, ОКПО 30845092) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Ткаченко Євгенія Валентиновича (ліцензія № 250443).

30 березня 2004 року о 14.00 год. за адресою: 83050, м. Донецьк, вул. Артема, 98 (в будинку Донецької міськради) відбудуться загальні збори акціонерів ВАР «Спеціальна економічна зона «Донецьк».

Порядок денний:

- Звіт Правління ВАР «СЕЗ «Донецьк» за 2003 рік і затвердження результатів фінансово-господарської діяльності.
  - Звіт Голови Правління ВАР «СЕЗ «Донецьк» Васковського С. І.
  - Про проведення реорганізації ВАР шляхом перетворення в товариство з обмеженою відповідальністю — ТОВ «СЕЗ «Донецьк».
  - Інформація Голови Правління ВАР «СЕЗ «Донецьк» Васковського С. І.
  - Про порядок і умови проведення реорганізації і обміну акцій на частки в статутному фонді товариства з обмеженою відповідальністю.
  - Інформація Голови Правління ВАР «СЕЗ «Донецьк» Васковського С. І.
  - Про проведення зборів засновників товариства з обмеженою відповідальністю.
  - Інформація Голови Правління ВАР «СЕЗ «Донецьк» Васковського С. І.
- Довідки по телефону: 337-09-75.
- Правління.

КОМЕНТАР

Голограма гарантує якість. Якщо сама справжня

Фальсифікований алкоголь став причиною смерті більш як 10 тисяч громадян України. Ці жахливі дані за минулий рік оприлюднив Президент України Леонід Кучма на нараді, яку було присвячено питанню контролю за недопущенням втрат бюджету в сфері виробництва та обороту алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Глава держави зобов'язав Кабінет Міністрів та Державну податкову адміністрацію проаналізувати практику видання ліцензій на виробництво та торгівлю спиртом і алкогольними напоями та розглянути доцільність введення візуальних голографічних елементів захисту марок акцизного збору на цю групу товарів.

Втім, лише на переклеювання звичайних акцизних марок на марки з голографічним елементом, за інформацією Спілки оптовиків та виробників алкоголю та тютюну, виробники витратили 40 млн. грн. Проте нові голографічні акцизні марки не сильно завадили підпільним ді-

кам. З початку листопада під час перевірок податкові міліціонери вилучили 4 тис. 300 фальшивих марок нового зразка та майже 97 тис. обклеєних ними пляшок.

Відповідно до попередньої інформації, отриманої від компетентних органів, що її подавали «Галицькі контракти» (№17—18, 2003 р.), виробник акцизних марок ПК «Україна» управління Держзнаку Міністерства фінансів не проводив тендер на купівлю голограм, як того вимагає чинне законодавство України. Видання стверджує, що ПК «Україна» перераховує щомісяця 7—8 млн. державних гривень ТОВ СП «Голографія», в той час, коли реальна їх вартість значно менша.

Голографічний елемент, на жаль, так і не став реальним захистом від неякісної горілки. Сумний рекорд у цьому встановили Одеська та Дніпропетровська області, а також АР Крим. Вони лідирують за кількістю вилучених фальшивок.

Ольга ВІТЕР.

ВИСТАВКИ

Яблука й цибуля рекламували науку

Така колоритна наочна агітація була на презентаційному столі навчального закладу — одного з учасників виставки «Сучасна освіта в Україні-2004». Мовляв, навчимо вирощувати, приходьте до нас!

В експозиції «Олімпійський» розмістилося чимало експозицій навчальних закладів з різних куточків України. Викладачі пишалися новими науковими розробками, студенти коледжів захищали рідні пенати, роздаючи яскраві буклети. Але батьки цьогорічних випускників підходили до справи практично: порівнювали вартість навчання вузів та можливість знайти роботу після його закінчення, більше уваги звертали на державні університети. А комерційні заклади, замовчуючи вартість навчання, сипали обіцянками про «умови європейського рівня». Хоч важко уявити цей рівень на базі екс-ПТУ.

Вікторія ГУСАКОВА.

На знімку: під час виставки.

Фото з архіву «ГУ».

Вибух у Дарницькому суді

Учора, об 11.55, у місцевому суді Дарницького району столиці пролунав вибух

Епіцентр вибуху, за заявою начальника ГУ МВС у Києві Олександра Міленіна, був у туалеті на другому поверсі. Внаслідок вибуху частково зруйновано приміщення для секретарів на першому поверсі і сусідній з ним архів. Під час інциденту постраждало шість співробітників суду і п'ять відвідувачів. Їхньому життю, за словами генерала Міленіна, нічого не загрожує. Називають версії від вибуху карбїду до вибухового пристрою. Потужність вибуху поки що не встановлено, але в будинку навпроти вибуховою хвилею вибито кілька вікон. Мешканці не постраждали. Три-ває розслідування.

Олег ДЕНИСОВ.

ВІТАЄМО

Олексієві БОНДАРЕНКУ — 60!

Нашому колезі, заступникові відповідального секретаря Олексію Бондаренку виповнилося шістьдесят. Широ вітаємо його з цією датою і — не віримо в неї. Вдча у Матвійовича завзята, здоров'я нівроку, талантів безліч. А профі він найвишого класу! Від нього багато в чому залежить обличчя газети. І ми, і читачі йому широко вдячні.

ЕКСПОНАТИ

Черчілль переїхав до Лівадії

У Лівадійському палаці-музеї відкрито меморіальну кімнату-бібліотеку — кабінет прем'єр-міністра Великобританії, нобелівського лауреата Уїнстона Черчілля. Подію присвячено 59-й річниці Ялтинської конференції, яка стала однією з ключових зустрічей «великої трійки», що визначила долю післявоєнного світу.

До експозиції увійшло понад 30 документів і фото, два відеофільми, 20 компакт-дисків, близько 60 книг та погруддя Черчілля, передане Лівадійському палацу його дочкою леді Соумз. Кімната прем'єр-міністра розміщена поряд з існуючою вже шість років кімнатою ще одного учасника конференції — президента США Франкліна Рузвельта.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ПАМ'ЯТЬ

Училися і загинули разом

Борис Тетерук та Василь Новак разом вчилися в Улашанівській школі, що в Славутському районі. Разом пішли воювати до Афганістану, обох нагороджено орденом Червоної Зірки, і обоє віддали життя на чужій землі. В пам'ять про земляків та на честь п'ятнадцятої річниці виведення радянських військ із Афганістану в Улашанівці встановлено дві меморіальні дошки, виготовлені місцевим скульптором Світла-ною Лелях. Під час відкриття пройшли мітинг—реквієм та молебень в пам'ять про загиблих.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Вступ до НАТО потребує кваліфікованих кадрів

Обмін ідеями, думками, знаннями щодо основних питань євроатлантичної безпеки поступово стає традицією. Адже вже четвертий рік у Національній академії оборони України проводиться міжнародний тиждень «Трансформація НАТО і партнерство». Викладачі Оборонного коледжу альянсу з Рима і Школи НАТО з Обераммергау прочитають курс лекцій згідно з Цільовим планом «Україна—НАТО».

Професіонали, котрі прибули до Києва, допоможуть українським військовим поглибити знання щодо організації і методів роботи НАТО, піднести рівень розуміння слухачами академії сучасних політичних і військових питань у рамках альянсу. Як зазначив на прес-конференції глава академії генерал-полковник Володимир Толубко, з кожним роком підготовка військових кадрів, готових до роботи в штабах НАТО, підвищується. І вже не одиниці чи десятки, а кілька тисяч українських офіцерів можуть працювати і працюють у тісному співробітництві зі своїми колегами з НАТО і країн-партнерів альянсу.

Серед новинок нинішнього тижня — тема «Операція НАТО з урегулювання кризи в Афганістані». Як заявив журналістам начальник Оборонного коледжу НАТО Жан-Поль Раффен, встановлення миру в Афганістані — один із пріоритетів нинішньої миротворчої діяльності НАТО поряд зі стабілізацією ситуації на Балканах.

Стосовно Іраку, то НАТО не вирішує, йти в цей регіон чи не йти. «Нас туди поки що ніхто не запрошував», — підкреслив Жан-Поль Раффен, додавши, що Брюссель у будь-якому разі не готовий до введення своїх миротворців до Іраку, хоча деякі члени альянсу беруть участь в операціях сил коаліції. На його думку, питання Іраку — дуже складне і насамперед треба визначити, під чією егідою там перебуватимуть війська.

Жан-Поль Раффен високо оцінив рівень відносин між Україною і НАТО. Він підкреслив, що альянс не збирається повчати наших політиків і нав'язувати свою думку українському народу. Брюссель лише спостерігає за тим, як Україна просувається в напрямку демократії, а на всі актуальні внутрішні питання, які напередодні президентських виборів хвилюють українське суспільство і журналістів, ми маємо відповісти самі.

Яна СТАДІЛЬНА.

За законами бізнесу?

У Польщі набирає обертів скандал навколо бізнесмена Анджея Островського, котрий у складі міжнародного консорціуму виграв тендер на постачання зброї для нової іракської армії. Здавалося б, поляки цьому факту мають радіти. Адже в списку компаній першої хвилі, що їх запросили скрутувати іракського пирога, поляків немає, незважаючи на їхні заслуги в антиіракській коаліції. На жаль... Імовірно, спритний бізнесмен когось серйозно обскакав.

Заступник голови Бюро національної безпеки Польщі Тадеуш Балахович вельми обтічно прокоментував цей факт «ГУ». Мовляв, негативний тон польських ЗМІ пов'язаний з тим, що нікому не відома людина раптом стала такою важливою персоною. «Потрібно з'ясувати, хто такий Островський, звідки прийшов, чим займався», — упевнений пан Балахович. А щодо шансів Польщі на участь у відновленні Іраку, то, на його думку, «це бізнес, який ведеться за своїм законами», тому прогнозувати щось важко.

Яна ОСАДЧА.

Жертви «пташиного грипу»

Кількість жертв «пташиного грипу» у В'єтнамі досягла 14 осіб. Як повідомляють місцеві ЗМІ, в південній в'єтнамській провінції Бінь Фуок від цієї хвороби помер 27-річний чоловік. Раніше в лікарні міста Хошимін від «пташиного грипу» померла шестирічна дівчинка. Отож кількість жертв цієї хвороби в Азії вже становить 19 душ. У Таїланді епідемія забрала життя п'яти чоловік.

Захворюваність на вірус грипу типу «А» спостерігається поки що тільки в цих двох країнах, тоді як серед свійської птиці випадки «пташиного грипу» зафіксовано в Південній Кореї, Японії, Камбоджі, Індонезії, Лаосі, Пакистані, Китаї і на Тайвані.

Страйк пілотів і лікарів

В Італії учора страйкували пілоти авіакомпанії «Аліталія», а також лікарі й медсестри в лікарнях. У зв'язку з 24-годинною акцією протесту авіакомпанія скасувала 160 рейсів, зокрема й на європейських напрямках. У лікарнях обслуговували тільки пацієнтів, які потребують термінової допомоги. Страйкарі сподіваються домогтися швидшого підписання нової тарифної угоди між роботодавцями та профспілками. Незважаючи на те, що стара угода втратила чинність ще два роки тому, її досі не було продовжено.

економічного співробітництва. Українську частину комісії очолює Міністр економіки та з питань євроінтеграції України Микола Деркач, французьку — міністр-делегат з питань зовнішньої торгівлі Міністерства економіки, фінансів і промисловості Франції Франсуа Лоос.

Трагедія на шахті

У Китаї під час вибуху на шахті загинуло 29 осіб. Про це повідомила газета «Чайна дейлі». За її даними, мешканці одного із сіл у провінції Шансі, де стався інцидент, вирішили усунути перехід, що з'єднує шахту, розташовану в їхньому селі, з сусідньою. Люди загинули під час проведення підірвних робіт.

Китай на першому місці у світі за кількістю нещасних випадків на шахтах.

У Грузії створено... Кабінет міністрів

Протягом двох днів грузинські парламентарії обговорювали пакет конституційних змін, представлений президентом Михайлом Саакашвілі. У підсумку, 170 голосами в третьому, заключному, читанні Грузія, по суті, одержала нову Конституцію. Як вважає президент Саакашвілі, тепер Грузія, в якій буде сильний президент, сильний парламент та сильний уряд, готова до революційних перетворень.

Основні зміни торкнулися виконавчої галузі влади. Замість уряду країни, главою якого за Конституцією 1995 року був президент, запроваджується Кабінет міністрів на чолі з прем'єр-міністром. Хто стане прем'єром, уже відомо. Як заявив Михайло Саакашвілі, цю посаду обійматиме нинішній держміністр Зураб Жванія. Він також, за узгодженням із президентом, підбиратиме міністрів. Окремої посади віце-прем'єра не передбачено. Ним стане один із міністрів...

Розширено повноваження і президента. Він одержав право на розпуск

парламенту, якщо законодавчі тричі відмовляться затвердити бюджет або кандидатуру прем'єра. Цим правом президент не може скористатися в чотирьох випадках: під час воєнного стану; процедури імпичменту президента, що ведеться; протягом шести місяців після парламентських виборів та шести місяців до конституційного терміну припинення повноважень президента.

Певні права одержав і парламент. Він, як і колись, може ініціювати процес імпичменту, але до цього додалося і право відправляти у відставку уряд трьома п'ятими голосів.

І ще про зміни. У Грузії практично запроваджується подвійне громадянство. Щоправда, стосується це тільки уродженців країни, котрі мешкають в інших країнах. Надавати їм друге громадянство може тільки президент.

Процес прийняття конституційних поправок, крім посилення президентської влади, ініціював і появу опозиції. До соціалістів, «Нових правих» та лейбористів несподівано додалося кілька неурядових організацій із прихильників... Саакашвілі та один із найближчих його сподвижників по партії «Національний рух» Коба Давіташвілі. Останній заявив, що «не згодний із твердженням, що пропонується система державного управління оснований на взаємному контролі гілок влади. Пропонована Конституція не відповідає

французькій моделі, вона навіть гірша за російську. Це не Основний Закон демократичної країни — в ній приховано загрозу диктаторського режиму. Бо не можна, щоб конституцію було складено на основі угоди між партіями, які перемогли...»

«Казати про диктатуру в цьому разі можуть тільки демагоги, — парирував під час спеціального брифінгу президент Грузії. — Хіба за Шеварднадзе в Грузії була вершина демократії, при тому, що уряд не цікавився думкою народу?» «Немає жодної європейської країни, де не було б Кабінету міністрів, тому ми пропонуємо, щоб у Грузії президент відмовився від частини виконавчої влади для того, щоб створити Кабінет міністрів».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ. Тбілісі.

РОЗДУМИ ПРО...

У Москві ховають загиблих

(Початок на 1-й стор.)

І це не остаточні дані, оскільки поіменний список потерпілих дотепер не оприлюднено. За даними видання «Газета», кількість загиблих загалом може бути більша 100 осіб. «Звичайно відомості про загиблих досить швидко доводять до відома громадськості. Цього разу з якихось міркувань їх заборонено поширювати», — зазначає видання і припускає, що у підірваному вагоні вижило не більш як 50 чоловік, тоді як пасажирів було не менш як 200. Проте, хоч би там що було, родичам упізнаних загиблих (а таких трохи більше двадцяти) почали видавати гроші.

Політики й експерти коментують трагедію. У Росії знову згадали, що є бунтівна Чечня, де тривають бойові дії. Патріоти закликали президента РФ Володимира Путіна оголосити в країні надзвичайний стан, а президент знову пообіцяв не вести з терористами переговорів, а «всіх знищувати». У метро — тисячі міліціонерів із собаками... На московських вулицях — даїшники з автоматами... Відбуваються поголовні перевірки іноземців та іногородніх.

Дивно, але на нинішній теракт у метро обивателі відреагували більш ніж спокійно. Не було істерик, мітингів, демонстрацій. Язик не повертається сказати, що московський народ звик до того, що тероризм став звичайною, несенсаційною подією, до того, що на міліцію немає надії. Точніше, мешканці Москви дійшли висновку: лише вони самі можуть забезпечити власну безпеку. А це означає, що треба рідше їздити в метро, не відвідувати різних масових концертних і політичних заходів, шпигувати і повідомляти владі про всіх підозрілих осіб. Іще в Москві вважають, що теракт пов'язаний з майбутніми президентськими виборами, які відбудуться 14 березня нинішнього року, що вибух у метро є спробою дестабілізувати ситуацію в країні, підірвати довіру виборців до Володимира Путіна. Рідкі супротивники нинішнього президента Росії згадують, що чотири роки тому війна в Чечні вже допомогла Путіну стати главою держави, що він не виконав своєї передвиборної обіцянки покласти край чеченському збройному конфлікту.

Тим часом президент і міністр закордонних справ РФ одержують сотні співчуттів, у яких не лише дається оцінка теракту, а й висловлюється підтримка Володимирові Путіну в його боротьбі з тероризмом у Чечні. Росія готова до того, щоб влада закрутила гайки, боролася з внутрішніми й зовнішніми ворогами країни, відновила колишню велич спеціальних органів і армії, будувала керовану демократію. Коли йдеться про життя, права людини відступають на другий план.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Фото АП.

Економіка Києва за 2003 рік

Промисловість

Промисловими підприємствами за 2003 рік вироблено продукції і надано послуг на суму 12165 млн. грн., що на 14,5% більше, ніж за 2002 рік. За рік галузь забезпечила високі темпи розвитку. Нарощування обсягів промислового виробництва було характерним практично для всіх основних видів промислової діяльності.

Понад 80% усього промислового виробництва зосереджено на підприємствах обробної промисловості, де приріст продукції проти 2002 року становив 14,6%.

У харчовій промисловості та переробленні сільськогосподарських продуктів обсяги продукції зросли проти 2002 року на 10,1%. Збільшено випуск ковбасних виробів — на 67,0%, продуктів із незбираного молока — на 13,6%, маргаринової продукції — на 20,7%, борошна — на 36,3%.

На підприємствах із виробництва деревини та виготовлення виробів із неї обсяги промислової продукції проти 2002 року зросли на 27,7%. На 25,7% збільшилося виробництво плит деревностружкових, на 12,3% — фанери клеєної, паркету — на 21,0%.

У целюлозно-паперовій, поліграфічній промисловості та видавничій справі приріст обсягів продукції становив 36,6%.

Підприємства з виробництва неметалевих мінеральних виробів збільшили обсяги продукції на 29,3%.

На підприємствах металургії та з обробки металу випуск продукції порівняно з 2002 роком збільшився на 14,5%.

У машинобудуванні у 2003 році одержано приріст продукції 5,3%. Суттєве зростання обсягів виробництва зафіксовано на підприємствах виробництва електричного та електронного устаткування — на 22,1%. Збільшився випуск екскаваторів — на 31,8%, ліфтів пасажирських — на 30,4%.

У хімічній та нафтохімічній промисловості перевищено рівень виробництва 2002 року на 16,4%. Приріст продукції у хімічному виробництві становив 15,2%. Спостерігалось зростання обсягів продукції з виробництва гумових і пластмасових виробів — на 19,3%.

У виробництві та розподіленні електроенергії, газу, води обсяги виробленої продукції (робіт, послуг) зросли проти 2002 року на 10,6%. Всього за 2003 рік вироблено електроенергії — 8626 млн. кВт-год.

Минулорічний обсяг продукції перевищили всі райони міста. Найбільшого приросту досягнуто у Деснянському (на 33,8%), Дарницькому (на 27,3%), Дніпровському (на 23,0%) районах.

За січень-листопад 2003 року промисловими підприємствами відвантажено продукції (надано послуг) на 10636 млн. грн., 92,7% цієї суми сплачено грошима, 0,8% — становили бартерні операції.

За 2003 рік обсяг виробництва товарів народного споживання становив 4908 млн. грн. і перевищив рівень 2002 року на 10,9%. Приріст вироблених продовольчих товарів становив 9,2%, а непродовольчих — 12,2%.

Протягом 2003 року інноваційну діяльність у промисловості здійснювали 160 підприємств, або 32,2% від загальної їх кількості. Серед підприємств, які займалися

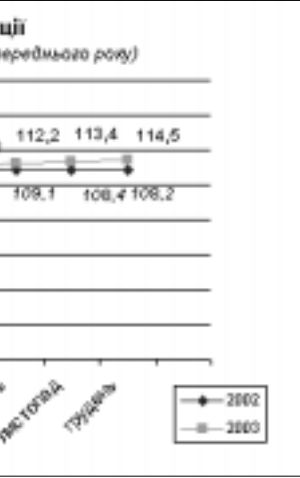
виробництвом деревини та виробів із неї, питома вага інноваційно активних підприємств становила 73,3%, виробництвом транспортного устаткування — 65,0%, електричного та електронного устаткування — 43,8%, хімічним виробництвом — 52,2%.

Торік освоєно 160 нових видів техніки та 452 найменшування матеріалів, виробів, продуктів. Роботи з впровадження нових технологічних процесів здійснювали 89 підприємств (55,6% від інноваційних). Протягом року було впроваджено 326 нових технологічних процесів, серед них 144 маловідходних і ресурсоз-

водним транспортом перевезено 280,3 тис. пасажирів, що на 9,4% більше, ніж у навігацію 2002 року.

Підприємствами зв'язку всіх форм власності за 2003 рік отримано доходів від послуг зв'язку на суму 4,6 млрд. грн. (128,2% до 2002 року), в тому числі від послуг зв'язку населенню — 1,8 млрд. грн. (169,8%). Підприємствами державної форми власності отримано 4,8% загальної суми доходів (від послуг зв'язку населенню — 1,5%).

Станом на 01.01.2004 року, за попередніми даними, у основних операторів кабельного телебачення налічувалося

574,3 тис. абонентів, серед них 572,6 тис. фізичних осіб. Мережа Інтернет налічувала на кінець 2003 року 164,6 тис. абонентів, серед них 63,8 тис. фізичних осіб.

Фінанси

Доходи бюджету міста Києва (з урахуванням загального та спеціального фондів) за січень-листопад 2003 року становили 3975,8 млн. грн., із них податкові надходження — 2696,0 млн. грн., або 67,8% від загальної суми.

Найбільша питома вага в загальній сумі надходжень припадає на прибутковий податок з громадян (56,4%, або 2243,0 млн. грн.).

У видатках, які становили 3913,1 млн. грн., на фінансування соціально-культурних заходів витрачено 1818,7 млн. грн., або 46,5%. До Державного бюджету було перераховано 862,7 млн. грн.

Фінансовий результат суб'єктів господарювання від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень-листопад 2003 року становив 9105 млн. грн. (загальна сума прибутку — 11561 млн. грн., збитків — 2456 млн. грн.). Найбільших обсягів фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування досягли підприємства промисловості (30,6%), а також транспорту і зв'язку (38,3%). Основна частина фінансового результату в промисловості сформована у видобувній промисловості (41,8%) і виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (45,5%).

Протягом січня-листопада 2003 року збитково працювало 36,9% підприємств. Найбільше таких підприємств в оптовій і роздрібній торгівлі, торгівлі транспортними засобами — 41,5%, транспорті та зв'язку — 42,1%.

Дебіторська та кредиторська заборгованість суб'єктів господарювання на 1 грудня 2003 року становила, відповідно, 93833 млн. грн. та 106871 млн. грн. Протягом листопада 2003 року дебіторська заборгованість зросла на 3,0%, кредиторська — на 1,3%. У структурі кредиторської заборгованості частка заборгованості між підприємствами України становила 80,2%, між суб'єктами господарської діяльності України та країн—республік колишнього СРСР — 10,8%, із суб'єктами господарської діяльності інших країн — 9,0%. У структурі дебіторської заборгованості — 93,6%, 2,1%, 4,3%, відповідно.

Питома вага простроченої заборгованості в загальній сумі дебіторської заборгованості становила 47,1%, кредиторської — 46,4%.

Зовнішня торгівля

Обсяги експорту зовнішньої торгівлі товарами у Києві за січень-листопад 2003 року становили 2580,8 млн. дол. США, імпорту — 4502,3 млн. дол. США і проти січня-листопада 2002 року збільшилися, відповідно, на 16,1 та 27,2%.

Від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу Києва становило 1921,5 млн. дол. США проти 1317,9 млн. дол. США в січні-листопаді 2002 року.

Зовнішньоторговельні операції товарами Київ здійснював з партнерами із 167 країн світу. Структурна характеристика експорту та імпорту складається таким чином: 28,2% експорту та 26,5% імпорту припадає на країни СНД, 71,8% експорту та 73,5% імпорту — на «інші країни світу».

Порівняно з січнем-листопадом 2002 р. обсяги експорту товарів до країн СНД збільшилися на 24,2%, а імпортні надходження — на 7,6%. Обсяги експорту та імпорту товарів до «інших країн світу» збільшилися, відповідно, на 13,3% та 36,1%.

Російська Федерація залишається найбільшим торговельним партнером Києва (19,8% експортних і 20% імпортних надходжень). До Німеччини здійснено 6,3% експортних поставок, Сполучених Штатів — 6,2%, Угорщини — 5,3%. Імпортні надходження з Німеччини становили 16,1%, Італії — 4,9%, Франції — 4,7%.

Важою частку експортованих товарів становили недорогочінні метали та вироби з них — 12,2% від загального обсягу експорту (на 14,3% менше, ніж в січні-листопаді 2002 року), продукти рослинного походження — 11,2% (на 27,3% менше); жири та олія тваринного або рослинного походження — 10,6% (в 2,1 разу більше); мінеральні продукти — 10,2% (на 28,6% більше), машини та устаткування — 10,0% (на 15,6% більше), готові харчові продукти — 7,2% (на 29,0% більше).

Основними імпортованими товарами залишаються: машини та устаткування — 27,1% (на 25,4% більше, ніж у січні-листопаді 2002 року), продукти хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості — 17,0% (на 31,5% більше), транспортні засоби та шляхове обладнання — 14,3% (в 1,7 разу більше).

Частка поставок, які здійснювалися на умовах товарообмінних (бартерних) операцій, збільшилася в січні-листопаді 2003 року порівняно з січнем-листопадом 2002 року на 14,5% і становила 3,9 млн.

дол. США, або 0,12% від зовнішньоторговельного обороту товарів. 87,9% товарообмінних операцій — на 2,9 млн. дол. США — здійснювалися з країнами СНД.

Частка бартерних операцій з «іншими країнами світу» становила 23,6%.

Торгівля

Оборот роздрібною торгівлі за 2003 рік (до нього включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані про обсяг продажу товарів на ринках та підприємствами—фізичними особами) становив 10123,5 млн. грн., що на 23,3% більше обсягу 2002 року.

Обсяг роздрібною товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, за січень-листопад 2003 року становив 7647,7 млн. грн., у тому числі мережі роздрібною торгівлі — 7051,2 млн. грн., мережі ресторанного господарства — 596,5 млн. грн. Порівняно з 2002 роком роздрібний товарооборот, включаючи ресторанне господарство, у порівняннях цінах збільшився на 26,1%.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у грудні 2003 року становив 102,1%, при цьому продовольчі товари подорожчали порівняно з листопадом в середньому на 3,2%, непродовольчі — на 0,5%, вартість послуг, які надаються населенню, збільшилася на 0,2%.

Індекс цін виробників промислової продукції у грудні 2003 року становив 103,0% до рівня попереднього місяця. Зростання цінних показників в обробній промисловості на 4,0% було спричинене досить суттєвим підвищенням цін на борошно. Також підвищення цін виробників промислової продукції відбулося у грудні в металургії та обробці металу — на 6,7%.

Доходи населення

Номінальна заробітна плата, нарахована на одного штатного працівника у листопаді 2003 року, порівняно з відповідним періодом 2002 року підвищилася на 17,6% і становила 796,73 грн.; вона у 2,2 разу перевищувала розмір установленого прожиткового мінімуму для працездатних осіб, (365 грн.), у 4,3 разу — розмір мінімальної заробітної плати (185 грн.) та у 1,6 разу — середньомісячну заробітну плату по Україні за цей же період.

Реальна заробітна плата у листопаді порівняно з листопадом 2002 року зросла на 7,5%.

Сума несплаченої заробітної плати за 11 місяців 2003 року зменшилася на 39,8% і на 1 грудня 2003 року становила 21,6 млн. грн. Порівняно з відповідним періодом 2002 року скорочення обсягу боргу становило 40,8%.

Заборгованість із заробітної плати у перерахунку на середньомісячний фонд заробітної плати, нарахованої до виплати за січень-жовтень 2003 року, становить 4,1% (це найнижчий показник по Україні).

Київ не має заборгованості із заробітної плати за рахунок місцевого бюджету. Залишається заборгованість із заробітної плати за рахунок державного бюджету (35,4 тис. грн.).

у листопаді 2003 року становила 52 гривні.

Сума отриманих субсидій для відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги у січні-листопаді 2003 року становила 44328,8 тис. грн.

З початку року загальна сума отриманих населенням субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива становила 41,2 тис. гривень. Середній розмір призначеної у листопаді 2003 року субсидії цього виду на одну сім'ю становив 275 грн.

З початку року населенням Києва сплачено за житлово-комунальні послуги 874,9 млн. грн., що становить 98,6% нарахованих за цей період сум і порівняно з відповідним періодом минулого року більше на 161,6 млн. грн. (на 22,6 %).

Ринок праці

У звітному році в центрах зайнятості столиці отримували послуги, передбачені системою страхування на випадок безробіття, 38,9 тис. осіб, із них 22,6 тис. — безробітних. Крім того, отримали консультації з питань пошуку роботи 18,2 тис. чол.

З початку року знайшли роботу 19,8 тис. киян, або кожен другий із тих, хто звернувся по допомогу, що на 3,2%, більше, ніж у 2002 році.

Більш як 1,1 тис. осіб було влаштовано на робочі місця, створені за рахунок дотації роботодавцям з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття; 1,3 тис. осіб скористалися правом отримання одноразової виплати допомоги по безробіттю для відкриття власної справи.

Підвищився рівень охоплення незайнятих громадян, які звернулися до служби зайнятості, активними заходами сприяння зайнятості населення (працевлаштування, професійна підготовка, організація громадських робіт). У 2003 році цей показник по Києву становив 89,1%, у 2002 році — 79,3%.

В усіх сферах економіки міста введено в дію 26,8 тис. нових робочих місць проти 24,6 тис. у 2002 році.

За повідомленнями підприємств, установ та організацій, збільшилася кількість вільних робочих місць і вакантних посад. На кінець грудня 2003 року в загальноміській базі даних налічувалося 20,1 тис. вакансій проти 17,0 тис. на відповідну дату 2002 року.

Демографічна ситуація

Чисельність населення Києва становила на 1 грудня 2003 року 2636,5 тис. жителів. У місті спостерігається достатньо високий міграційний приріст, який за січень-листопад 2003 року становив 19,1 тис. осіб. Природне скорочення становило 4,3 тис. осіб, що на 1,3 тис. менше порівняно з відповідним періодом 2002 року.

Народжуваність за цей же період зросла на 9,5%, але смертність збільшилася на 2,0%.

За 11 місяців 2003 року кількість укладених у Києві шлюбів у порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшилася на 15,2%, а розлучень зареєстровано на 3,8% менше.

Уряд недодав пенсіонерам п'яту частину належної за законом пенсії

Надії та сподівання мільйонів нинішніх пенсіонерів на підвищення пенсій з 1 січня 2004 року вилилися у глибоке розчарування. Високопосадовці у своїх виступах змальовували райдужні перспективи соціальної справедливості, що їх мав реалізувати Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а що вишло насправді? Статті 40 та 43 цього закону передбачають необхідність коригування, тобто осучаснення, заробітних плат минулих років до показників 2002 року. І хоча методику визначення співвідношення середніх заробітних плат минулих років до такої ж у 2002 році можна піддати сумніву з точки зору реальної платіжної здатності грошей раніше, ми змушені прийняти її. А що було далі?

Кабінет Міністрів України в постанові від 24 липня 2003 р. за № 1151 подав базові дані для перерахунку пенсій — середньорічні заробітні плати в Україні за 1958—1991 роки та середньомісячні і середньорічні за 1992—2002 роки. Запрацювали низові структури Пенсійного фонду, пенсіонери намагалися визначити майбутню пенсію за публікаціями в ЗМІ. Всі з нетерпінням чекали першої пенсії в новому році та, на жаль, не так сталося, як гадалося.

У Пенсійному фонді після перших повідомлень про перерахунки забили тризубу — бракує коштів. Для порятунку не знайшли нічого кращого, як обрізати пенсії тим, кому належало б додати декілька десятків гривень.

Для цього Кабінет Міністрів України приймає нову Постанову від 20 листопада 2003 року № 1783, цинічно назвавши її «Про заходи щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян». Поглянемо, в чому міністерські чиновники, яким «світить» пенсія за зовсім іншим законом, вбачають «поліпшення» пенсійного забезпечення.

Цією постановою істотно змінено (в гірший бік для пенсіонерів) дані Держкомстату України про середньорічні пенсії в Україні за 1958—1991 роки, та найголовніше — Кабмін вольовим

методом погоджується з пропозицією Пенсійного фонду про «... застосування під час перерахунку пенсій показника середньої заробітної плати за 2002 рік на рівні 306,45 гривні», хоча із поданих середньомісячних показників за 2002 рік середньорічна плата залишається такою, як була подана в Постанові № 1151, тобто 376,38 гривні.

Ця оборудка (інакше не назвеш) вилася в те, що мільйонам пенсіонерів не вдалося подолати бар'єр в 156,30 гривні, і вони змушені задовільнитися підвищенням пенсій аж на 4,2 відсотка, тобто, до 150 гривень їм додали по 6,30 гривні. Мабуть, саме у цьому чиновники вбачали «поліпшення» пенсійного забезпечення, бо у тих, кому судилося подолати бар'єр у 156,30 гривні, відібрали щонайменше п'яту частину належної за законом пенсії. При цьому, що старший пенсіонер, то більше відібрали, зокрема, за заробітної платою 1960 року аж 40 відсотків, 1970-го — 27, 1980-го — 23 відсотки, за зарплатами 1992—2002 років — 18,6 відсотка.

Аналіз свідчить, що заробітні плати пенсіонерів на рівні середніх в Україні за будь-який рік долають бар'єр у 156,30 гривні за страхового стажу 51(!) рік. За стажу в 40 років потрібно мати заробітну плату на 28 відсотків більшу ніж середня в Україні, за 30-річного — 70 відсотків, а за 25-річного — вже вдвічі вишу. Зазначимо, що за постано-

Середня зарплата була інша

Народний депутат України Ігор ОСТАШ звернувся до Конституційного Суду

з підготовленим ним поданням «Про визнання неконституційними застосування в перерахунках пенсій цифри 306,45 грн. замість середньої заробітної плати в Україні за 2002 рік в розмірі 376,38 грн. та виправлення розмірів середніх заробітних плат в Україні за 1958—1991 роки», що його було підписано 53 народними депутатами.

Ігор ОСТАШ.

1783 таким, що не відповідає вимогам статті 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», оскільки середньорічна заробітна плата в Україні за 2002 рік становила 376,38 гривні;

2) визнати порушенням вимог статті 40 цього закону застосування змінених показників середньорічних заробітних плат в Україні в 1958—1991 роках, оскільки раніше у Постанові № 1151 були оприлюднені інші показники».

Стаття 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачає застосування під час перерахунку пенсій, призначених до набрання чинності цим законом, «...середньої заробітної плати працівників, зайнятих у галузях економіки України, за 2002 рік».

Крім того, відповідно до статті 40 цього закону, для визначен-

ня заробітної плати (доходу) для обчислення пенсій застосовується «...середня заробітна плата працівників, зайнятих у галузях економіки України, за місяць, за який розраховується коефіцієнт заробітної плати (доходу)».

Кабінет Міністрів України Постановою від 24 липня 2003 року № 1151 подав дані Держкомстату України про середньорічні заробітні плати одного штатного працівника в Україні за 1958—1991 роки та середньомісячні і середньомісячні заробітні плати одного штатного працівника в Україні за 1992—2003 роки.

Згідно з цими даними проводили перерахунок пенсій у низових структурах Пенсійного фонду та окремим особам відповідно до роз'яснень ЗМІ.

Проте Кабінет Міністрів України приймає нову Постанову від 20 листопада 2003 року № 1783 «Про заходи щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян», якою вводить інші дані про середньорічні заробітні плати в Україні за 1958—1991 роки та підтверджує без змін середньомісячні заробітні плати в Україні за 1992—2002 роки, виключивши при цьому рядок, що був у Постанові № 1151, про середньорічні плати. Останнє, однак, не виключає їх визначення як середньоарифметичного від середньомісячних. Отже, за 2002 рік зберігається значення серед-

ньорічної заробітної плати в Україні в розмірі 376,38 гривні.

У пункті 2 цієї постанови зазначено: «Погодитися з пропозицією Державного комітету статистики та Пенсійного фонду щодо застосування під час перерахунку пенсій відповідно до статті 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» показника середньої заробітної плати за 2002 рік на рівні 306,45 гривні».

Застосування змінених показників середньої заробітної плати в Україні за 1958—1991 роки та цифри 306,45 грн. замість середньорічної заробітної плати в Україні в 2002 році в розмірі 376,38 гривні істотно скоротило число пенсіонерів, які за цим законом мали право на підвищення пенсій, а розміри пенсій, які належали б відповідно до цього закону, зменшилися по заробітній платі в 1960 р. — на 40%, в 1970 р. — на 27%, в 1980 р. — на 23%, в 1990 р. — на 20%, в 1992—2002 — 18,6% відповідно.

Отже, заяви уряду про підвищення пенсій у зв'язку з їх перерахунком виявилися липовими. Перерахунок фактично став черговим ошукуванням наших пенсіонерів, які, виявляючи притаманний українцям за будь-яких обставин гумор, уже надсилають до Кабінету Міністрів по 2—3 гривні, на які реально збільшилася їхня пенсія.

ОШУКАНЕ ПОКОЛІННЯ

Поверніть «стелю»!

Дозвольте через газету «подякувати» за пенсійну реформу все наше вельмишановне керівництво. Як же можна було зрівняти фізичну і розумову працю? Виходить, вища освіта нічого не варта. Маю два червоних дипломи. Спеціальність — інженер хімік-технолог. Стаж роботи майже сорок років. При виході на пенсію мені нарахували «стелю» — майже чотириста гривень, але виплачували з обмеженням — сто п'ятдесят. А тепер, після перерахунку, моя «стеля» — сто тридцять вісім гривень, але одержуватиму аж сто п'ятдесят шість! Як можна вижити на ці гроші? Навіщо я навчалася так сумлінно, якщо ті, хто в мене списував, нині отримують у три-чотири рази більше?

Віра ОХРИМЕНКО.

Красноперекопськ,
Автономна Республіка Крим.

вою № 1151 бар'єр у 156,30 гривні можна було подолати за стажу, що менший на 10 років.

Наслідком цих витівок Кабміну стало те, що серед обділених опинилися мільйони колишніх учителів, медичних працівників, колгоспників, робітників і службовців середньої ланки, а в регіональному плані — переважно жителі Західного регіону, де заробітна плата в усі часи була відносно низька.

Хто ж виграв? Судячи з того, що з самого початку цей закон лобіювали і намагалися якнайшвидше ухвалити (бо президентські вибори) пропрезидентські та проурядові фракції, він, звичайно, був розрахований на виборця, зокрема, в Донбасі, Дніпропетровську, Запоріжжі, колишніх високооплачуваних посадовців. Постає запитання: чи не можна було знайти іншого шляху

покриття дисбалансу коштів Пенсійного фонду?

Ми, приміром, ще після першого читання проекту закону (див. «Голос України» від 5 лютого 2002 року) пропонували запровадити обмеження максимальних пенсій (а для працюючих пенсіонерів з урахуванням заробітної плати) на рівні трьох прожиткових мінімумів (а це — понад 1000 гривень). У статті в «Голосі України» від 25 листопада 2003 року ми пропонували підвищити цей бар'єр до чотирьох прожиткових мінімумів, що вже сягає 1400 гривень. Проте чиновники залишили свій варіант — максимальну пенсію не обмежено! Так довели її на практиці (за повідомленнями ЗМІ) до 2600 гривень.

Постає риторичне запитання: що справедливіше — обмежити максимальні пенсії 1000—1500 гривнями близько сотні тисяч пенсіонерів, чи позбавити мільйони пенсіонерів підвищення на декілька десятків гривень?

Зазначимо, що наші пропозиції стосовно запровадження обмеження максимальних пенсій, оцінення одного року страхового стажу в допенсійний період чоловікам — 1,8 відсотка, а жінкам двома відсотками тощо підтримано політичним об'єднанням «Галицький вибір» на віче-реквіємі у Львові 14 грудня 2003 року.

Оскільки Постановою Кабміну № 1783 грубо порушено вимоги статей 40 та 43 згаданого закону, ми ініціювали подання до Конституційного Суду України з проханням визнати неконституційним застосування в перерахунках пенсій цифри 306,38 гривні замість середньої заробітної плати в Україні в 2002 році у розмірі 376,38 гривні та виправлення розмірів середніх заробітних плат в Україні за 1958—1991 роки.

Парламентська фракція «Наша Україна» налаштована домогтися визначення пенсій відповідно до згаданого закону.

Ігор ОСТАШ,
народний депутат України;
Василь ШПАРИК,
помічник-консультант
народного депутата України.

Мал. Вадима СИМІНОГІ.

У КОМІТЕТАХ ВР

Захист... принижує гідність

У Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів проаналізовано зміст і характер звернень громадян. Протягом останніх двох місяців у зв'язку з підготовкою і введенням в дію Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» їх кількість зросла вдвічі. Загальне розчарування настало після прийняття Кабінетом Міністрів України Постанови № 1783 від 20 листопада 2003 р. «Про заходи щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян», якою штучно знижено середню зарплату, а отже, недодає кожному пенсіонеру від 25 до 124 гривень залежно від стажу роботи і розміру їхньої колишньої зарплати.

В усіх зверненнях спільний висновок: влада уже вкотре обманула своїх співвітчизників.

Під час зустрічі голови комітету П. Цибенка з ветеранами та пенсіонерами міста Білої Церкви надійшло більш як 150 усних і письмових запитань про перерахунок пенсій. Практично всі вони зводяться до одного: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2003 р. № 1783 має бути скасована як така, що фальсифікує державну статистику стосовно середнього розміру заробітної плати і відкриває можливість для подальших фальсифікацій, ущемляє матеріальні та фінансові права пенсіонерів, принижує їхню честь і гідність.

Секретаріат комітету.

700—500 рр. до н. е.

ІСТОРІЯ КРАЮ

Вони називали себе народом ішкуза. Вони вважали своїм пращуром Геракла, отже, вели свій рід від Зевса. Серед сучасників вони мали репутацію непереможних воїнів. Величні усипальниці-кургани їхніх царів дотепер вражають уяву своїми розмірами і по праву мають ім'я степових пірамід. В наукових працях і на древніх картах їх іменем наші землі називали аж до XVII століття. Древні греки захоплювалися їхньою природною простотою і жасалися їхнім похоронним обрядом. Елліни називали їх скіфами. Свою розповідь про них Геродот почав словами «Вони прийшли з глибин Азії». Продовжуючи традицію, закладену «батьком історії», ми розпочнемо свою розповідь про них тими самими словами. Отже...

«Вони прийшли з глибин Азії»

Найдавніші сліди іраномовного народу, що панував у причорноморських степах протягом п'яти століть, виявлено на Алтаї. До кінця VIII—початку VII століття до н. е. скіфи вже жили на Північному Кавказі — саме тут вони створили «царство Ішкуза». До цього часу належить початок їх експансії в Північне Причорномор'я, контрольоване войовничими кіммерійцями. Розроблена останніми тактика кавалерійської війни довгий час давала їм незаперечні переваги в сутичках з будь-яким супротивником, особливо тим, який бився піхотою. Триста років кіммерійські вершники наганяли

страху на весь цивілізований світ від Персії до Піренеїв, від Месопотамії до Карпат. Скіфська кіннота ні в чому не поступалася супротивнику. Мало того, вона набула згодом одну дуже важливу перевагу. На відміну від кіммерійців, скіфи використовували металеві лускаті обладунки, що захищали не тільки вершника, а і його коня.

Озброєння і бойова тактика скіфів поєднали в собі всі досягнення військової науки, відомі до появи вогнепальної зброї. На півтори тисячі років раніше їм вдалося об'єднати переваги броньованої «лицарської» кінноти — важкі списи, довгі мечі, уперше застосовані кіммерійцями, зі стрілецькою міццю середньовічних монгольських лучників. Скіфський воїн був здатен за хвилину випустити до десятка стріл. Коли перша з них досягала мети, у польоті перебувало ще 5—6 смертоносних снарядів. А якщо врахувати, що сагайдак уміщував їх до сотні, то виходить, що мобільний загін міг без особливої для себе шкоди тримати супротивника під ураганим прицілним вогнем протягом десяти—п'ятнадцяти хвилин, завершивши за потреби розстріл нищівним любовим ударом.

До того ж конструкція скіфських стріл не давала змоги витягти з тіла жертви дволопатевої з гачком, а потім і три-чотиригранний «бронебійний» наконечник, що заподіював пораненому додаткові страждання.

Скіфське військо складалося переважно з вершників — навіть у пізні, важкі для них часи співвідношення піхоти і кінноти становило 2:1. Порівняємо: в Олександра Македонського, воїнство якого дійшло до Індії, це співвідношення було 8:1.

Кіммерійцям, які раніше не знали поразок, залишалося або загинути в бою, або покинути свої землі, або здатися на милість переможця. Так і сталося. Частина народу відійшла на північ, де

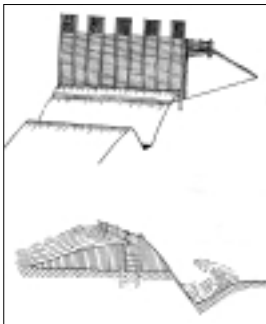
асимілювалася серед землеробського населення лісостепу, друга скорилася скіфам. Залишки «непримиренних» на чолі з аристократією поклали свої голови у двобої недалеко від Тирасполя, де їхні кургани можна бачити і сьогодні.

Після захоплення понтійських (нині — українських) степів найвойовничіші клани, окрілені успіхом, кинулися на Схід, через Кавказ, зваблені казковими багатствами держав Передньої Азії. Під їхнім нестримним натиском пали Урарту, Мідія. Кілька десятків років скіфи правили в цьому регіоні. Правління їх, що тривало 28 років, звелось до грабежу і насильства. Спроби воєнного опору прибульцям довгий час успіху не мали. Кінець агресії вдалося покласти лише підступністю. Мідійський цар Кіаксар, запросивши весь цвіт скіфського воїнства на свято, просто знищив «дорогих гостей» під час бенкету.

Позбавлене проводирів військо, обтяжене трофеями, у тому числі величезною кількістю золота, змушене було повернутися у Причорномор'я, де їх чекав ще один неприємний сюрприз.

Полтавський Вавилон

Деяка частина скіфів, що відмовилася від участі в азіатському поході, за кілька десятиліть кардинально змінила свій спосіб життя. Степові воїни перетворилися на правлячу еліту землеробських племен Лісостепу. Їх прийняли, як через тисячоріччя приймуть варягів. У результаті об'єднання скіфської верхівки з місцевою знаттю з'явилося декілька вельми могутніх племенних союзів, що контролювали лісостепову зону по обидва боки Дніпра-Борисфена. Вважають, що саме ці племена Геродот назвав «скіфами-плугарями». Вони вели землеробство на основі агрикультури, розробленої ще в трипільський період (VI—IV тисячоріччя до н. е.), удосконаленої широким використанням орних знарядь. Ефективне сільгоспвиробництво давало змогу постачати продукти вели-

Вали Хотовського городища, спорудженого під Києвом у VI столітті до н. е. Реконструкція оборонних споруд лісостепових городищ. Сполучення глибокого рову, посиленого дерев'яними конструкціями багатометрового валу і частоколу, зводило нанівець усі переваги важкоозброєного вершника.

ким групам людей, що привело до значного збільшення щільності населення.

У серці Лісостепу — біля річки Рось — було розкопано поховання скіфської військової еліти, що правила колись у цих краях. Так, під невеликими курганами біля села Стеблів виявлено поховання воїнів, зроблені з VIII по IV століття до н. е. У найдавніших знайшли зброю і обладунки часів приходу «із глибин Азії», у найпізніших, крім клинків і копій уже місцевого виробництва — грецькі амфори, привезені колись із сонячного Середземномор'я.

За ці кілька століть руками численних місцевих плугарів (на думку багатьох учених — праслов'ян) повсюдно зводяться величезні, на ті часи, городища, багато з яких не мали рівних у Європі. Захищені високими земляними валами, часом у кілька рядів, ровами і частоколами, могут-

ні фортеці, об'єднані до того ж в оборонні системи довжиною в багато кілометрів, мали захищати населення і під час міжусобних конфліктів, і від набігів кочівників. Сьогодні широко відоме, наприклад, Бельське городище на Полтавщині. Вважають, що це і є згадане Геродотом велике місто Гелон у землі будинів. За площею (40 квадратних кілометрів!) воно цілком порівнянне з найбільшим містом того часу — Вавилоном. Населяли його, шоправда, не сотні, як у столиці Месопотамії, але шонайменше десятки тисяч людей — хлібороби, ремісники, воїни.

Подібні городища відомі під Києвом (Хотовське) і Переяславом, біля Люботина і Трахтемирова — в багатьох місцях по обидва боки Дніпра-Борисфена. У наші дні в околицях Немирова на Вінниччині можна побачити могутні багатометрової висоти вали, що захищали дві з половиною тисячі років тому фортецю площею в один квадратний кілометр. Отож ці порівняно скромні (для масштабів VII—VI століть до нашої ери) фортифікації не поступаються за масштабами верхньому граду Києву, зведеному за правління князя Ярослава. Великого князя Київського, прозваного Мудрим за свою розбудовчу діяльність. Очевидно, що і за півтори тисячі років до нього князі (царі, королі?), одним словом, правителі скіфів-плугарів Поділля, імен яких ми не знаємо, володіли як мінімум не меншими матеріальними і людськими ресурсами, ніж їхні далекі нащадки — правителі Київської Русі в період її найбільшої могутності і розквіту.

Економічному процвітання племенних союзів Лісостепу також сприяла торгівля з причорноморськими грецькими колоніями. Через відсутність значущої військової сили в степу в цей період вона велася напряму. Кількість античних імпорту — кераміки, амфор від вина, інших виробів, причому знайдених не тільки в похованнях правителів і воїнів, а й на городищах, вражає. Утім, ці канали були незабаром перекриті скіфськими кланами, що повернулися з азіатського походу. Вони облаштувалися в степах всерйоз і надовго.

Частина скіфів воювала, частина кочувала. Були в них і ремісники, особливо розквітло виробництво озброєння. До речі, більшість виробів мають прототи-пи в країнах, звідки повернулися скіфські ветерани. Місцеві умільці-зброярі удосконалили імпортні зразки, створили справ-

Скіфські воїни «степових кланів» V—IV століть до н. е. (реконструкція М. Горелика). Наконечники скіфських стріл (три-, чотиригранні бронзові снаряди, конструкція яких була розрахована на неможливість вилучення, окислюючися в організмі, отруювали навколишні тканини, через що жертва дуже страждала, навіть у разі легкого поранення) і дротиків. Останки кінської голови з упряжжю з царського поховання.

і Борисфена

жні шедеври військово-конструкторської думки, що захоплюють і сьогодні.

Як вам овальний з вирізом щит, що кріпився хитрою застілкою на спині вкритого залізною лускою кіннотника? На повному скаку він, немов крило, піднімав над кінською спиною вершника, полегшуючи його вагу і прискорюючи цим біг бойового скакуна (спорядження «тягнуло» на кілька десятків кілограмів). Над виведенням рослих коней, здатних нести вершника в повному озброєнні, також потрудилися скіфські селекціонери. Зброя проти щитовосців — дротики, вже у V столітті до н. е. у Скіфії робили з довгим залізним стержнем (аналогічні за конструкцією римські піллуми тоді були, здається, ще в стадії розробки).

Щоб виготовити такий повний комплект озброєння для скіфського кінного «лицаря», що включав набірні обладунки, щит, меч, кинджал, списи і дротики, ціла бригада ремісників мала трудитися більш як сто днів! І це, не рахуючи часу на вироблення заліза для цієї зброї. І скіфи практично не замовляли озброєння «на стороні»! Вони навіть до рукоятей трофейних мечів приварювали клинки власного виробництва.

Знову прибулі, мабуть, розраховували на об'єднання з одноплеменниками і розділ контролю над північними територіями, а також торговими шляхами. Однак «старі скіфи» хоч і зберегли пам'ять про своє коріння, але мали вже досить відмінну від традиційної кочової культуру. Не кажучи про те, що інтереси нових співтовариств, до складу яких вони входили, а головне — місце в них — було для них набагато важливіше, ніж претензії колишніх одноплеменників. Загалом, вирушати на уклін до степових родичів, які вважали їх відступниками і ренегатами (з погляду кочової психології — землеробство —

Схема скіфського походу Дарія Гістаспа за В. Мурзіним і Б. Рибаківим. Згадуваний Геродотом Гелон позначено на місці Бельського городища в Полтавській області.

заняття аж ніяк не варте справжнього чоловіка), «старі» не особливо поспішали. Лісостеп також кує гори зброї і обладунків, спираючись на майстерність власних зброярів (і кращі імпорتنі — власне, скіфські, а часом і грецькі зразки).

Лицарі нинішніх Полтавщини і Черкащини були екіпіровані не гірше за своїх степових сусідів і не поступалися їм кількістю. Їхні тили були надійно прикриті височенними валами, що виросли навколо старих і нових фортець.

Конфлікт був неминучий, але пряме зіткнення на какаї — той час відстрочили події воїстину світового масштабу. Наш край потрапив у «сферу інтересів» Царя царів, володаря Персії Дарія Гістаспа.

Найперша світова війна?

Формальним приводом для походу, що відбувся близько 514 року до н. е., стало бажання помститися «доїтелям кобилиць», «мерзенним бандитам» і «терористам» з Півночі за давнє припущення великої держави й об-

рази, завдані предкам. Оскільки економічні санкції проти скіфів Дарій запровадити не захотів (чи не зміг). До речі, абсолютно невідомо, як останні відреагували б, скажімо, на ембарго вина з Греції. Оскільки перекривати канали постачань зброї було безглуздо — скіфи все кували на місці, то довелося планувати повномасштабну воєнну акцію.

Крім Скіфії, перси запланували навести порядок в Елладі (яка підтримувала грошима і найманцями сепаратні устремління родичів з малоазійських полісів), попутно підкорити Фракію, усе Північне Причорномор'я, Кавказ, включити їх до складу великої держави. У результаті Понт Евксинський (так називали тоді Чорне море) перетворився б на внутрішнє «Перське озеро» з усіма вигодами для світової, тобто перської торгівлі.

Ситуація для скіфів складалася більш ніж серйозна. Проти них виступив практично весь цивілізований світ. Адже Персія тоді являла собою величезну світову імперію, сатрапії якої простіралися від Індії до Єгипту.

Дарій кинув у похід як мінімум стотисячне військо (древні історики називали неймовірну цифру в шістьсот

тисяч!). Один лише перелік народів, що виставили своїх воїнів, а також їхнього озброєння, займає в Геродота безліч сторінок. Піхота і флот, надані залежними еллінськими полісами, хетські лучники, мешканці Месопотамії, навіть предки арабських шейхів на верблюдах. І, нарешті, самі перси — колісничі, кіннотники, 10-тисячна елітна гвардія Дарія — «безсмертні». Лавина, готова розтопити все на своєму шляху, переправилася через Босфор, потім — Дунай і вторглася у Скіфію. Нащадки аріїв, брати по крові і мові — цього разу скіфи і перси знову зішлись не на життя, а на смерть у степах Причорномор'я.

Усе населення країни тоді у кращому разі втрое—вчетверо перевищувало чисельність полчищ Дарія. Степняки звернулися по підтримку до північних племен, але здебільшого одержали відмову. «Ви, мовляв, накоїли справ, вам і відповідати».

І тоді скіфська армія під предводительством трьох царів застосувала єдино можливу тактику. Тактику випаленої землі. Уникаючи прямого зіткнення, скіфи гнали худобу, труїли колодязі, випалювали пасовища й йшли дедалі глибше в степи. Тривала погоня, палюче сонце, хвороби підривали моральний дух персів. Дарій зрозумів, що коли так буде далі, то він і без генерального бою втратить у степу всю армію — це лише справа часу.

Удача начебто посміхнулася Царю царів уже десь у Приазов'ї. Скіфи нібито зважилися дати бій. Армії приготувалися до бою. Але посмішка Фортуни виявилася просто знушальною гримасою. Кінні полчища скіфів, що вишикувалися для атаки, уже збирали-

Реконструкція обладунку й озброєння воїна скіфського часу з Лісостепу. За спиною видно аеродинамічний пристрій, який полегшував вагу вершника під час бігу коня.

ся обрушити на персів хмари стріл, але...

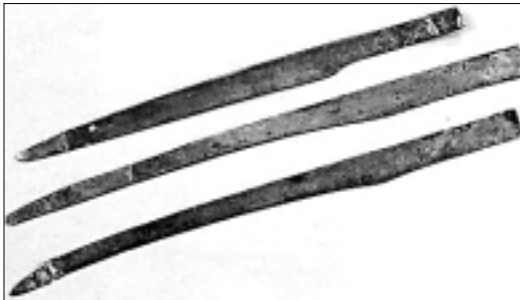
За версією Геродота, у цей момент полем пробіг засць і нехитрі «діти природи», забувши про ворога, кинулися полювати за бідолошим звірком. Привід, погодьтеся, сумнівний. Найпевніше, скіфське командування, беручи до уваги величезну кількісну перевагу супротивника, споконвічно планувало лише імітацію воєнних дій, розуміючи, що природні чинники розправляться з агресором набагато ефективніше.

Так воно і сталося. Дарій зрозумів, що шансів на перемогу в цьому поході в нього практично не залишається. Кинувши табір з десятками тисяч хворих і поранених, він поспіхом залишив Скіфію з найбільш боєздатною частиною армії. Скіфам дістався величезний обоз і безліч полонених. Після закінчення кампанії вони відповідно до традиції віддячили свого бога війни.

Втіленням Арея, бога війни, у скіфів вважався меч. Ми можемо уявити собі, який він був, адже під час розкопок знайдено близько півтори сотні скіфських мечів. Довгий, прямий, важкий старий сталевий клинок без перехрестя, із простим прямокутним навершям на рукояті, що колись виблискував біля стін урартських фортець і міст Мідії і зберігається, як священна родова реліквія. Для проведення обряду в степу з хмизу чи каменю споруджували ритуальний курган. На його вершині і ставили старий меч. Наприкінці походу йому приносили в жертву кожного десятого полоненого. Жертвували кров збирали в чаші й «напували» нею своє божество. Без сумніву, наприкінці цієї війни смертоносні клинки були наповнені щед्रो.

Поразка Дарія принесла скіфам славу непереможних воїнів і сприяла зростанню їх авторитету на «міжнародній арені». Відтепер про їхню землю почали говорити як про Велику Скіфію. Про особливості життя у Великій Скіфії і про те, які наслідки мало її становлення для народів, що населяють наш край, ми розповімо в наступній публікації.

Олег ДЕНИСОВ,
Михайло ВЕДЕЙКО,
кандидат історичних наук.

Мешканці Лісостепу скіфського часу (реконструкція З. Васіної). У роботі використано зображення реальних археологічних знахідок — шийна гривна, пряжки у формі левиних морд, кинджал, жіночі прикраси, характерна парадна посуда. Кінська вуздечка скіфського часу з Лісостепу. Бронзові ножі для жертвоприношень. Амфора з острова Хіос, знайдена в кургані скіфського воїна.

Страх господній

Страхування мають ті, хто його мають?

КОНФЛІКТ

«Голос України» вже писав про перипетії конфлікту, що спалахнув між ТОВ «Казанківська агрофірма «Агротех» і Миколаївською обласною дирекцією НАСК «Оранта», у статтях «Небилиці від «Оранти» від 2 вересня і «Розсудили» від 11 грудня минулого року. Суть ситуації ось у чому. В успішному загалом сільгоспідприємстві «Агротех» вирішили вести аграрний бізнес цивілізовано, як це робить, приміром, кожне господарство, що себе поважає, в країнах ЄС і до чого постійно закликає товаровиробників рідний уряд. А саме — застрахувати врожай озимих зернових.

Зробили все, щоб не прогоріти

Страхуватися вирішили в «Оранті». У результаті між «Агротехом» і Миколаївською обласною дирекцією «Оранти» було підписано договір №54 від 31 січня 2003 року. Згідно з цим документом страховими ризиками стали неотримання чи недоотримання врожаю посіяних товариством на 1726 гектарах озимих ячменю, пшениці і ріпаку у зв'язку з їх частковою чи повною загибеллю або ушкодженням унаслідок бурі, пожежі, вимокання, льодової кірки.

Обнадійливий прогноз...

Як і слід, перед укладанням договору представники компанії побували в ТОВ «Казанківська агрофірма «Агротех» і скрупульозно оглянули посіви, які треба було застрахувати. Стан сільгоспкультур, згідно з актом від 20 січня 2003 року, було визначено як добрий. Головний офіс, вивчивши умови страховки, дав своє добро. Дозвіл на підписання договору №8-3/751 від 7 лютого 2003 року завізовано заступником голови правління НАСК «Оранта» О. Небиличу.

Потрібно одразу сказати, що є ще одна зацікавлена сторона: Миколаївська філія ЗАТ КБ «Приватбанк». Адже саме під заставу озимих, застрахованих в «Оранті», «Агротех» зміг одержати банківський кредит.

Власне, під час укладання і підписання договорів сторони бажали собі й одне

одному, щоб погодні катаклізми обійшли ниву господарства стороною і вона подарувала щедрий врожай. У цьому випадку і вівці були б цілі, і вовки ситі. І сільгоспідприємство мало б зиск, і банкірам повернулися б кредити з відсотками. Та й страховикам, яким «Агротех» «відвалив» 52 тисячі гривень страхового платежу, жодні фінансові витрати не загрожували б. Хоча накрий гектари товариства який-небудь суховій — і отут страхова компанія не прогадала б: згідно з умовами договору жодні суховії там не значаться.

...А виросла льодова кірка

Предбачений договором страховий випадок настав: наприкінці лютого через вищезгадану напасть озимі були в катастрофічному стані, що не виключало повної загибелі рослин і що зафіксовано відповідним актом обстеження посівів. Про це було повідомлено страхову компанію телефоном від 4 березня.

Фіксувати загибель озимих «Оранта», схоже, не поспішала — представники обласної дирекції з'явилися на поле тільки 25 березня, а головний фахівець з управління врегулювання збитків з Києва приїхав лише 5 травня 2003 року, після внесення в квітні «Агротехом» повної суми страхового платежу. І своїм підписом під актом перевірки обставин і причин загибелі озимих визнав настання страхового випадку, передбаченого договором, і не-

обхідність виплати страховки. Але Миколаївська обласна дирекція «Оранти» з подачі столичного головного офісу у виплаті страхового відшкодування в сумі 925 465 гривень відмовила.

Із листа, підписаного заступником голови правління НАСК «Оранта» і надісланого директору Миколаївської обласної дирекції: «...Застраховані посіви озимих сільськогосподарських культур... не могли бути

Сказано

Іван КИРИЛЕНКО, віце-прем'єр-міністр України з питань АПК:

Що стосується судових процесів проти «Оранти», то держава стовідсотково буде на боці селян. Страхові компанії повинні знайти ресурси, щоб виконати свої зобов'язання, інакше ми завамо удару по довірі до страхового ринку, який тільки-но зароджується. В уряді ми також порадимося, як підтримати страхові компанії, щоб урятувати їх від розорення.

в доброму стані». Свій вердикт компанія мотивує висновками вітчизняного гідрометеоцентру від 20 травня 2003 року (наданими «Оранті» на її запит). З нього випливає, що «у грудні 2002 року по Україні відбулася масова загибель посівів озимого ячменю і рапсу від вимерзання... Станом на січень 2003 року по Миколаївській області 85 % усіх посівів озимого ячменю було розріджено на 31—50 %, а на лютій — вже 99 % посівів». Інакше кажучи, сходи загинули не через обледеніння полів, а від банального вимерзання. «Так у чому, власне, відмінність?» — вигукне допитливий, але вкрай спантеличений читач. З'ясовується, різниця — істотна. Від кірки озимі страхували, а від вимерзання — ні.

І вже господарству довелося переко-нувати, що озимі не вимерзли ще в грудні і не значилися в січні серед розріджених. Але спробуй доведи, що ти — не жираф. Хоча, нагадаємо, начальник відділу страхування Миколаївської обласної дирекції компанії засвідчила своїм підписом під актом від 20 січня 2003 року добрий стан посівів. Як то кажуть — не вір очам своїм! Гранд страхового ринку на селі, схоже, скоріше погодиться визнати некомпетентними працівників своєї регіональної дирекції, ніж платитиме по «векселях»?

Важка артилерія — плі!

Керівництво «Агротеху», замість того щоб проводити господарську діяльність, змушене тепер підключати важку артилерію, освоювати епістолярний жанр. З колективних петицій, розісланих до різних інстанцій, можна вже складати цілі томи. Листи-звертання, що повідомляють про суть конфлікту, долетіли навіть до Прем'єр-міністра В. Януковича і Президента Л. Кучми.

Справа з мертвої точки не зрушувалася. Філія «Приватбанку», що так і не одержала повернення кредиту від «Агротеху», виданого під застрахований врожай, звернулася до господарського суду Миколаївської області з позовом до Миколаївської дирекції «Оранти» про стягнення страхового відшкодування. Третьою особою на стороні позивача виступав «Агротех». У свою чергу, Миколаївська обласна дирекція «Оранти» направила до суду позов до ТОВ «Казанківської агрофірми «Агротех» про визнання недійсним договору страхування й актів обстеження посівів. Суд після розгляду аргументів сторін прийняв рішення на користь «Приватбанку» і «Агротеху».

Обласна дирекція «Оранти» направляє апеляційну скаргу на рішення господарського суду Миколаївської області до Одеського апеляційного господарського суду. Колегія судів Одеського господарського апеляційного суду 23 грудня 2003 року постановила: «Апеляційну скаргу НАСК «Оранта» в особі Миколаївської обласної дирекції залишити без задоволення».

Рішення господарського суду Миколаїв-

Мал. Михайла САЧКА.

ської області від 14.11.03 р. по справі №9/66 — без змін».

Страхова компанія має намір оскаржити постанову Одеського апеляційного господарського суду від 23.12.03 і рішення господарського суду Миколаївської області від 14.11.03 у справі № 9/66 у Вищому господарському суді України.

І ще цікава ілюстрація. Як уже зазначалося, один з аргументів відмови у виплаті страховки «Агротеху» — застраховані озимі на момент укладання договору страхування не могли бути в доброму стані, тому що повинні були загинути ще в грудні від вимерзання, а не в лютому від притертої льодової кірки. Тим часом за 30 кілометрів від «Агротеху» господарює ще один клієнт «Оранти» — ПСП «Мрія» (Долинський район Кіровоградської області). Сільгоспідприємство також страхувало озимі, але вже від вимерзання. Рослини загинули, а у відшкодуванні збитку «Мрії» було відмовлено. Посіви, мовляв, полягли не від вимерзання, а від... утворення льодової кірки. В листі керівнику господарства Долинське районне відділення НАСК «Оранта» повідомляє: «Як свідчать дані гідрометбюро, критичних для озимой пшениці температур — 16—18 град. на глибині залягання вузла кущіння рослин — на території області в зимовий період не спостерігалось. Такі температури були в межах 12—14 градусів, які призвели до загибелі посівів від вимерзання не могли. Але на території області, району спостерігалася протягом 60 днів, із середини січня по середину березня 2003 р., притерта льодова кірка, яка і призвела в більшості випадків до загибелі (пошкодження) посівів озимих культур».

Юрій КОРЕЦЬКИЙ, директор ТОВ «Казанківська агрофірма «Агротех».

Анекдот до теми

Іде новий українець на своєму «Мерсі». Зупиняє його даїшник. Документи перевірів — у порядку. Глип — а поруч на сидінні автомат Калашникова лежить.

— А це що таке?
— Калькулятор.
— Дивно, — каже даїшник. — От у мене калькулятор, так він зовсім інакший на вигляд. Кнопочки. Додавання, ділення, множення. Вмикаєш — і ро-биш розрахунок. А у вас?
— Розумієте, — каже новий українець, — у нас просто різні калькулятори. Ваш для попереднього розрахунку, а мій — для остаточного.

Від ведучої сторінки «Село» Галини КВІТКИ (тел./факс 8 (044) 454-85-76):

Імовірно, читач, оз-найомившись з ма-теріалом, відчує його деяку документальну сухість і недосказаність. Цьому є пояснення. Викладені факти доводилося перевіряти ще і ще раз, а те, що не підтверджено докумен-тально, — безжалісно викинути. За кадром, приміром, залишилися особи, які нібито пропонували директору «Агротеху» оцінити страховку в 500 тисяч гривень і одержати половину від цієї суми, тобто 250 тисяч. Але питання в іншому. З високих сто-личних кабінетів, щоб убезпечити бізнес селян, збираються впроваджувати на полях повсюдно обов'язкове страхування зернових і буряку. Де гарантія, що все сільгоспвиробництво не спіткає доля «Агротеху» і «Мрії»?

Якщо ви стикалися з непередбачува-ними проблемами із застрахованим урожаєм — поділіться досвідом. А ми про це напишемо.

На гостинах у Білої Пані...

НОТАТКИ НА ПОЛЯХ

А все-таки любов прилітає вчасно і Надовго — допоки ми готові приймати її у своєму Домі! Телефонний дзвінок нашої читачки — Євгенії Николаївни зі Львова — застав мене за письмовим столом. А отож спонукав до оптимістичних акцентів у не надто радісних нотатках — про візити «білої пані». Тої самої, котру ми не кличемо в гості, але вона приходить, щоб перекроїти спосіб мислення живих...

Любов прилітає вчасно

Пані Євгенія — пенсіонерка. Вона передплатила газету на 2004 рік і дуже уважно читає всі матеріали, а надто — бліщопитування під рубрикою «Що вас сьогодні хвилює найбільше?». Прочитала якось про дев'ятикласника Андрія із Чорткова на Тернопільщині. Той голдує разом із молодшим братом, бо тато помер, а мати подалася в далекі світи.

— Я хочу йому написати, а може, й допомогти... Дізнаюся у своєї колеги Любові Левицької адресу хлопців із Чорткова, телефоную до Євгенії Николаївни. Вона радіє так, наче виграла приз, докладно перепитує і записує. І чим пані літнього віку допоможе хлопцям? Може, викроїть із своєї пенсії дешицю на печиво і шоколадку? Стоп! Не в цьому річ. Після розмови відчуваю, як огортає мене тепла хвиля. Я вже знаю, що пані Євгенія надішле із Львова до Чорткова промінчик щирої любові. А цей хліб насущний — найдорожчий ...

Направду, любов прилітає вчасно. Спочатку хлопчина знаходить мою колегу із Тернополя Любов Левицьку, бо шукає допомоги для хворого братика. Любов Левицька надсилає рядки його сповіді до газети. Згодом львівська читачка розпочинає пошуки невідомого Андрійка: пише листа до «Голосу України» з проханням надіслати його адресу, знаходить за телефонною довідкою львівський корпункт. Одне слово, усе складається майже так, як запевняє Пауло Коельо: « Якщо дуже чогось хочеш, увесь світ прийде тобі на поміч...»

Блискавка

Тепер маю мужність навіть усміхнутися до «білої пані». Чому б ні? Ще від початку минулого століття у нашій родині із уст в уста передавали таку бувальщину. Прадід Микита дуже боявся блискавки. Казав до рідних і близьких: «Боюся не смерті від блискавки, а того, що мене можуть закопати... живим». Якось недільного дня він повертався із церкви разом із прабабусею, а поряд проїжджала панська карета. Прадід знімає капелюха, вітаючись, і... блискавка (вона взялася невідьзвідки, бо тільки-но захмарилося) поцілює в капелюха та його господаря. Мій дід — Василь Микитович — був тоді на фронтах Першої світової війни. Прибув додому аж за тиждень. Батька вже поховали. А раптом все-таки... живим? Цей сумнів до кінця життя терзав мого діда. Бувальщина багато років поспіль не давала мені спокою, аж поки свідомість не поцілила «блискавка» здогадки: страх притягує «білу пані», мов магніт. Не бійся! Вважають, що так звучить одинадцята заповідь, яку церква чомусь замовчує. Можливо, ми ще не готові не боятися?

Протоієрей Володимир Табачин: Твердження про те, що церква могла приховувати одну із заповідей Божих, — абсурдні. Старозавітні заповіді, які зберігав іудейський народ, дані Мойсееві Господом задовго до Різдва Христового. А церкву Христову утворено 2000 років тому, тобто книги були написані Мойсеєм задовго до того.

Той, хто пережив тисячу смертей

Нещодавно познайомилася на курсах польської мови із лікарем-гематологом, кандидатом медичних наук Юрієм Каролем. Чи не єдиний із усієї нашої групи вікового діапазону від 16 до 50 з гаком років він завжди

приходив на заняття із позитивним зарядом, незмінною усмішкою, жартом. Навіть із домашніх завдань робив, бувало, веселі приколи. Іноді його очі були якісь... затуманені. Він кидав репліки — не до нас, а кудись у простір: «Сьогодні померла 18-літня дівчина, така гарна... Минулої ночі помирав хлопець. Впадав у забуття, а мати кричала: «Повернись!» Він кілька разів розплющував очі і казав: «Навіщо ти мене повертаєш, там так добре...» Протягом кількох годин наші медсестри і лікарі бачили на стіні тінь, схожу на людський силует...»

За десять років професійної діяльності 36-річний лікар-гематолог Юрій Кароль пережив... тисячу смертей пацієнтів лікарні. Ще на початку кар'єри він лікував підлітка. Хлопчик згасав тихо — відвернувся до стіни, ні з ким не розмовляв.

— Я збирався у відпустку і мовив до нього бадьоро: тримайся, я повернуся за місяць і ми продовжимо працювати з тобою, — ділився пан Юрій. — Хлопчик повернувся до мене обличчям, уважно подивився і відповів: «Бажаю вам, Юрію Степановичу, гарного відпочинку». Пригадую, я вийшов тоді в коридор і... заплакав. Хлопчина помер наступного дня. Тепер уже не плачу. Коли хтось із колег нарікає, що гаманець викрали чи машину побили, чи вдома якісь неприємності, наша пані професор всі прикрі випадки життя коментує одною короткою фразою: «То не біда, то не гострий лейкоз». Пацієнти вчать нас цінувати життя...

Луїза Хей: «Думки, котрі ми обираємо, — це пензлик, яким ми наносимо мазки на полотно свого життя»

Як ми запрограмовані

Я не хочу: бути товстою, бідною, старою, негарною, не хочу бути тут, не хочу цієї людини в моєму житті, не хочу бути, як мій батько (мати), не хочу тут працювати, не хочу бути самотньою, не хочу бути нещасливою, не хочу бути хворою

Перетворіть ваші негативні твердження на позитивні:

*Я струнка
Я багата
Я вічно молода
Я переїжджаю у прекрасну квартиру
У мене чудові стосунки з усіма
Я кохаю і кохана
У мене прекрасне здоров'я
Ви повинні навчитися думати тільки позитивно!*

Чи Юрій Кароль звик до візитів «білої пані»? Принаймні вони його не дивують, адже все відбувається згідно із діагнозом і перебігом невиліковної хвороби. Інше вражає.

— Я схилию голову перед тими, хто не мириться із діагнозами. Коли не допомагають ліки, коли медицина безсила, вони шукають духовного зцілення, вдаються до якихось нетрадиційних методик і... живуть. Такі випадки бували в нашій практиці. Пояснити їх не можу.

Візитівки для живих

А може, не треба шукати пояснень? Зрештою «біла пані» залишає свої візитівки і для живих також. Я, було, образилася на неї. Ще б пак! За минулі півтора року вона п'ять разів навідувалася до нашої родини «передчасно». 23-річного Колю, племінника, ми ховали акурат на Святого Миколая, 19 грудня. Я дивилася на портрет усміхненого юнака на фотознімку й гнала від себе гірші думки, що приходили у відповідь на голосяння матері: «Чому? За що так рано?» Схоже, хлопець сам простелив дорогу килимами для «білої пані». Можливо, це сталося ще три роки тому, коли він поїхав на заробітки до Португалії? Там придбав на «легкі» гроші старого автомобіля, одразу ж розбив його й повернувся додому лікувати травму. Потому він не працював, чекав нової нагоди податися на заробітки. «Чого тут пацькати руки за копійки? Ось поїду...» Кажуть, Португалія «наздогнала» його крововиливом...

Квіти і гроші

Думаю собі, що «біла пані» приходить не лише з горем і відчаєм. Вона навідується і як моральний «асенізатор», що очищає нас від шламів егоцентризму. Ніколи не забуду трагічну загибель і проводи в останню путь композитора Ігоря Білозіра. Схоже, «біла пані» крутилася довкола нього задовго до трагічного випадку. На ювілейний авторський концерт композитор не зумів зібрати грошей. Від жодного із прихильників, зокрема і від земляка — високого посадовця із влади — не надійшло ані копійки. У місті вже були розклеєні афіші, але концерт так і не відбувся. А коли ховали Білозіра, стояла величезна черга до Галицького базару. Скільки грошей було витрачено тоді на квіти! Скільки концертів міг би провести на ті кошти Ігор Білозір! Похоронну процесію очолив той самий посадовець. Трагіфарс багатьом дав тоді нагоду порозмірковувати, показатися...

Наступний випадок — досі на устах львів'ян. Громада остаточно розібралася у своєму виборі і зробила висновки після самоспалення викладача філософського факультету Львівського національного університету. То був СВІДОМІЙ протест проти свавілля влади. Чиновникам не вистачило мужності на каяття чи принаймні вибачення. Натомість вони пробували пояснити ек-

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

страординарний вчинок... психічним розладом. «Біла пані» мудро розставила акценти, а тому студенти філософськи осмислили все, що трапилося. Трагедія стала для них уроком номер один: честь і гідність, гарантоване Конституцією право на приватне життя треба боронити навіть найвищою ціною. І тоді вслід за «білою панею» прилітає Любов. Надовго. Допоки ми готові приймати її у своєму Домі...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Згубні місця

79 ділянок концентрації ДТП на автошляхах Криму

Кілометри, на яких найчастіше відбуваються автомобільні аварії:

Сімферополь—Ялта—Севастополь
8, 9-11, 12, 13, 25, 27, 36, 37, 46, 47, 48-49, 50-51, 52, 64-68, 69-74, 76-78, 79-82, 83-87, 88-90, 20. 93-97, 99, 101-105, 108, 116,
Сімферополь—Керч
10, 19, 33, 40, 44, 45, 46-47, 66, 88, 106, 114-118
Херсон—Красноперекоськ—Сімферополь
139-141, 27 164, 174-179, 181-183
Красноперекоськ—Джанкой—Феодосія
63, 68-59
Харків—Сімферополь—Севастополь
560, 563, 564, 570, 576, 590, 591, 593, 596, 611, 649, 672, 673, 676, 685, 689
Сімферополь—Євпаторія
14, 43, 44, 45, 46, 51, 54
Обхід Сімферополя 9
Алушта—Судак—Феодосія 80, 108-10
Чорноморське—Роздольне—Воїнка 81-85
Бахчисарай—Ялта 67, 70
Поштове—Піщане 0-3, 17, 22, 26
Гончарне—Ялта 53, 54
Лівадія—Симеїз 1-4, 9
Грушівка—Судак 7-8
Красногвардійське—Новокатеринівка 1.

У січні—грудні торік:

Народилися	408591
Померли, усього	765408
із них від:	
інфекційних та паразитарних хвороб	13985
новоутворень	93184
хвороб системи кровообігу	479003
хвороб органів дихання	30210
хвороб органів травлення	24918
нещасних випадків, убивств, самогубств та інших зовнішніх дій	71916
із них від:	
убивств	5255
самогубств	12306

За даними Держкомстату України. ▼

ТВОРЧИСТЬ ЧИТАЧІВ

След

Легко украсть, убить, ограбить, Надгробье с кладбища снести, А ты попробуй след оставит И честь, как знамя, пронести. Оставит след не в коридоре И не в подъезде на стене. Попробуй след оставит в море, Как Жак Кусто, на глубине. Не призываю жить, как ангел, Но мысляю поднимайся ввысь. А ты попробуй так, как Янгель, Вложит в ракеты свою жизнь. Легко украсть, убить, ограбить, Надгробье с кладбища снести, А ты попробуй след оставит На звездах Млечного пути.

Семен ЛОЙКО.

Запоріжжя.

Чому «кусаються» тарифи

Теплоенергетики не перестають доводити, що ціни на тепло не покривають витрати підприємств

ЕНЕРГЕТИКА

Северодонецька ТЕЦ, наприклад, на подачі тепла втрачає 8 мільйонів гривень щороку. «Тарифна» проблема для населення дуже гостра. Прокоментувати ситуацію наш кореспондент попросила директора держпідприємства «Северодонецька теплоелектроцентрально», керівника Асоціації «Укртеплоцентрально» Григорія ДИНЕЙКІНА.

— Григорію Івановичу, ваш стаж у галузі обчислюється десятками років. Ви керуєте однією з кращих теплоелектроцентралей країни, створили й очолюєте всеукраїнську Асоціацію. Хто, по-вашому, повинен сьогодні формувати тарифи і якими вони мають бути?

— Я гадаю, що це питання більше політичне, ніж економічне. В країні вже розроблено проект закону про теплопостачання. Наші пропозиції щодо формування цін мають кілька варіантів: або тарифи на тепло мають враховувати всі витрати, а це вдарить, у першу чергу, по кишені населення, або місцеві органи встановлюють пільгові тарифи, передбачивши бюджетні дотації. Я вважаю, що за тепло мають платити всі однаково — і підприємства, і населення. Поки що, як відомо, в Україні існують три групи споживачів. Населення користується найнижчими тарифами, бюджетні і комунальні підприємства — середніми, а промислові підприємства — найвищими. Іде перехресне субсидювання. У світі вже давно немає такої практики. Навпаки, великі оптові споживачі мають пільгові тарифи і зацікавлені в одержанні тепла від виробника. Щодо нашої країни, то полеміка з приводу того, хто і скільки має платити, невиправдано затягується. Ми досі не можемо мобілізувати себе на економію тепла. Хоча це не така вже й складна робота: встановити лічильник, за яким витрата тепла чітко регулюється. На вихідні, скажімо, його виключати, за гарної погоди температуру в приміщенні знижувати. В Северодонецьку, слава Богу, вже багато керівників стали розумно використовувати тепло, за допомогою лічильника регулювати його витрати й одержувати економію.

— А чи не розумніше перейти на локальне теплопостачання?

— Не впевнений. Я багато поїздив по Європі, бачив різний досвід, тому можу з упевненістю сказати: шойно ми відрегулюємо економічно обґрунтовані тарифи, і більшість споживачів відчуже реальну вигоду від центральної тепломережі. До речі, у Северодонецьку такої проблеми немає. Локальне опалення актуальне для таких міст, як, скажімо, Луганськ, який опалюється за рахунок сотень котелень. Знаю, є проблема в шахтарських містах, де котельні, що перебувають на балансі вугільної галузі, або простоують, або працюють дуже погано. Там це припустимо. У Северодонецьку такої конкуренції ми не боїмося.

— Як сьогодні формується наш ринок тепла?
— А хіба є такий ринок? Адже кожне місто, кожна область працюють так, як їм подобається. В процесі реформування органів влади теплову енергетику свого

часу віддали курирувати Держкомітету з будівництва та архітектури. Коли його фахівці розробили правила користування тепловою електроенергією, ми схопилися за голови! Сьогодні вже наші фахівці завершують розробку цих документів і готують проект закону про когенерацію. Дуже сподіваємось, що прийняття цих документів допоможе у розв'язанні хоча б частини наших проблем.

— У процесі реформування теплоелектроцентралі виявилися роз'єднаними. Чи вдалося сьогодні виправити ситуацію?

— Нашу Асоціацію було створено в серпні 2000 року, і своєю головною метою вона вбачала саме об'єднання теплоенергетиків. Справа в тому, що до початку реформування української енергосистеми в 90-і роки існували великі енергетичні об'єднання, структура яких охоплювала кілька десятків різних підприємств: електростанції, ремонтні заводи, усілякі служби, електричні мережі тощо. Наприклад, до «Донбасенерго» їх входило 34. А всього на той час в Україні існувало вісім таких об'єднань. Потім відбувся розподіл. Що робити з ТЕЦ? Спочатку їх віддали обленерго, але коли почалася приватизація, ТЕЦ, як об'єкти, що їй не належать, наділили статусом самостійної юридичної особи з виведенням зі складу обленерго. В багатьох областях їх забрали до своєї комунальної власності органи місцевого самоврядування, і це врятувало підприємства від загибелі. Рубежанська ТЕЦ, наприклад, господаря не придбала, а самостійно стала на ноги не змогла. Керівники інших ТЕЦ України зрозуміли, що треба об'єднуватися і разом вирішувати спільні проблеми.

Скільки платять за тепло жителі деяких обласних центрів України

Місто	Плата за опалення (за метр квадратний)	Плата за гарячу воду (за одну людину)
Київ	0,80 грн.	12 грн.
Миколаїв	0,73 грн.	11,4 грн.
Дніпропетровськ	1,51 грн.	9,51 грн.
Сімферополь	1,16 грн.	Входить в опалення
Тернопіль	1,4 грн.	9,75 грн.

За інформацією наших власних кореспондентів.

ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

Мрії збулися

Казав колись Хрущов Микита:
«При комунізмі всім нам жити,
Грошей не станемо терпіти —
Бо ж за квартиру не платити».
Збулись для кожного ті мрії
(І хто казав, що нереальні?!):
Не платять — і чого тут вдієш! —
За послуги за комунальні...

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ.

Северодонецьк Луганської області.

Мал. Петра ШЕВЕРДІНА

— Чи є взаєморозуміння з місцевими органами влади?

— Цю тему я назвав би центральною. Ми, наприклад, замислилися: чому рівень оплати за тепло в Кременчуці і Києві високий, а в Одесі, Дніпродзержинську, Миколаєві — найнижчий (40—50 відсотків). Почали аналізувати. Виявилося, що в цих регіонах між виробниками тепла і його споживачами існує ще одна структура — тепломережі, які належать органам місцевої влади. У даному разі частина коштів до ТЕЦ просто не доходить. На інших підприємствах цього немає, оскільки вони працюють без посередника, об'єднавшись з тепломережами. Звідси й високий рівень проплат.

Турбує нас і таке питання. Ми виробляємо електричну і теплову енергію з однієї тонни палива. Як правильно її поділити? В СРСР існувала своя директива розподілу. Щоб довести переваги централізованого теплопостачання, більшу частину витрат навмисно відносили на рахунок тепла. Жодними економічними розрахунками це не підтверджувалося, хоча, власне, ніхто й не намагався щось довести. Директива є директивою. Тим більше, що за товар давали не гроші, а ліміт. Коли довелося працювати за ринкових умов, виявилось, що в котельнях собівартість тепла в півтора разу нижча, ніж на високотехнологічних підприємствах. Чи треба розібратися і вирішити це питання цивілізованим шляхом? Так! Дана методика кілька разів переглядалася і продовжує удосконалюватися.

— Яку перспективу ви вбачаєте для своєї галузі?
— Зізнатися, не дуже оптимістичну. Наближається термін, коли електростанції вироблять свій ресурс. Першими підходять до цього блоки-200 мВт., а їх в Україні дуже багато. Але над усе турбує те, що за п'ять—п'ятнадцять років вироблять свій ресурс атомні електростанції. До цього необхідно готуватися вже тепер. Енергетика — галузь капіталоємна, але будувати треба. Не думаю, що це мають бути ТЕЦ. Швидше за все, варто зводити компактні, локальні електростанції з використанням найрізноманітніших видів палива, розумно розташовуючи їх у найбільш енергоємних регіонах країни. Майбутнє не повинно нас лякати.

Бесіду вела Алла АНТИПОВА.

Господарським судом Хмельницької області порушено справу № 13/11-Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Олвер» м. Хмельницький, юридична адреса: вул. Житецького, 24, кв. 7, фактична адреса: вул. Вінницьке шосе, 6, код ЗКПО 2382689, рахунок 26006600015101 у Хмельницькій філії АБ «Брокбізнесбанку», р/р № 26009300102300 у Хмельницькій філії АКБ «Укрсоцбанк», розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Клименка Андрія Володимировича (адреса: м. Хмельницький, вул. Довженка, 3, кв. 5, ліцензія А-А № 487836 від 16.05.2003 р.).

Постановою Господарського суду Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) від 16-19.12.03 р. по справі № 7/162-7/64 визнано банкрутом ВАТ меблевий комбінат «Дрогобич» (82100, Львівська область, м. Дрогобич, вул. Тураша, 28, ЄДРПОУ 00274855) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Романчука Сергія Юрійовича, ліцензія № АА 047773 від 10.10.2001 р., поштова адреса: 79040, м. Львів, вул. Журавліна, 9, кв. 1.

АТ "Банк Креді Ліоне Україна" повідомляє, що Загальні Збори Акціонерів Банку (Протокол Загальних Зборів № 20 від 05 червня 2003 року) прийняли рішення про збільшення розміру статутного фонду шляхом реінвестиції прибутку.

Спосіб та розмір збільшення статутного фонду товариства: Збільшення кількості акцій шляхом додаткового випуску 359 120 простих іменних акцій на загальну суму 8 978 000 гривень, існуючою номінальною вартістю 25 гривень.

Термін початку та закінчення приймання заяв від акціонерів на виплату дивідендів акціями: Усі акціонери заявили про свою згоду направити на раховані кожному з них суми дивідендів на збільшення розміру статутного фонду банку на Загальних Зборах акціонерів.

Підписка на акції не проводиться та привілейовані акції не випускаються. Внаслідок додаткового випуску акцій права акціонерів не змінюються. Місце отримання акцій за адресою Банку. АТ "Банк Креді Ліоне Україна"

Україна, 01034 м. Київ, вул. Володимирська, 23а
Тел: (+38 044) 490-14-00;
Факс: (+38 044) 490-14-05;

Правління Банку

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ «Донецький текстиль», повідомляють про повторне проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються слідуючі активи, які розташовані за адресою: м. Донецьк, вул. Бахметьєва, 34 зі зниженням початкової ціни продажу на 50%: 1. Будівля допоміжного корпусу, 1970 р., площа — 250,6 м. кв., початкова ціна продажу — 14615,00 грн., в т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 730,75 грн. 2. Будівля повітрядувної станції, 1970 р., площа — 392,1 м. кв., початкова ціна продажу — 3811,50 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 190,58 грн. 3. Будівля складу хімікатів, 1972 р., площа — 204,7 м. кв., початкова ціна продажу — 2653,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 132,65 грн. 4. Блок складів, 1972 р., площа — 813,8 м. кв., початкова ціна продажу — 28940,50 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 1447,03 грн. 5. Будівля складу, 1976 р., площа — 136,4 м. кв., початкова ціна продажу — 2431,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 121,55 грн. 6. Будівля мазутно-насосної станції, 1969 р., площа — 132,9 м. кв., початкова ціна продажу — 5250,00 грн., у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 262,50 грн. 7. Пансіонат «Текстильщик», розташований за адресою: Донецька обл., Першотравневий р-н, с. Ялта, вул. Чапаєва, 1950 р., загальна площа — 2000,7 м. кв., початкова ціна продажу — 38250,00 грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок — 1912,50 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону — 17,00 грн. перераховуються на р/р 26005150300241 в ДОФ АКБ «Укрсоцбанк» м. Донецька, МФО 334011, ОКПО 26319986, Донецькій філії ТБ «Центральна». Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору торгів Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів із дня публікації інформації по 19 лютого 2004 р. включно. Аукціон відбудеться 20 лютого 2004 р. об 11-00 год. на Донецькій філії ТБ «Центральна» за адресою: м. Донецьк, вул. Бахметьєва, 34. Довідки за телефонами: 385-39-23/52 та на сайті ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області: www.bankruptcy. internet. dn. ua

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справи про банкрутство:

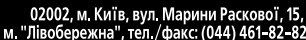
— № 10/7-04 Закритого акціонерного товариства по агропромисловому будівництву «Вінницярайміжколгоспбуд» (Ухвала 19.12.03), Вінницька область, м. Вінниця, вул. Примакова, 5, код ЄДРПОУ 05454042, р/р № 26007279171001, 26028279171002, в ВФКБ Приватбанку, МФО 302689. Розпорядник майна Заїка Антоніна Андріївна, ліцензія АА № 419223 від 10.10.02, м. Вінниця, вул. 40-річчя, 27А, к. 57, тел. 35-63-09.

— № 5/214-03 Товариства з обмеженою відповідальністю виробниче підприємство «Балус» (Ухвала 23.12.03) Вінницька область, Вінницький район, с. Дорожнє, вул. Київська, код ЄДРПОУ 21731475, р/р № 26008301254, 26006050002540, в ВФ АКБ Укрсоцбанк, МФО 302010. Розпорядник майна Бойко Олег Васильович, ліцензія № 249518 від 15.11.03, м. Вінниця, вул. Архітектора Артінова, тел. 35-63-98.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ Міжнародне юридичне агентство «Лігл Форс», код ЄДРПОУ 24060062, юридична адреса: м. Миколаїв, вул. Робоча, 2-А, повідомляє про свою ліквідацію. Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців.

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)	19	20	
					Статутний капітал	50000	41155
					Капіталізовані дивіденди	-	-
					Акції, викуплені в акціонерів	(6)	-
					Емісійні різниці	9540	9540
					Резерви та фонди банку	1809	472
					Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	95	95
					Результат минулих років,	-	-
					у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	-	-
					Прибуток звітного року, що очікує затвердження	1002	1337
					Збиток звітного року, що очікує затвердження	-	-
					Результат поточного року	-	-
					30 Усього власного капіталу	62440	52599
					31 Усього пасивів	258507	188187
8	Надана застава	7999	-	7999	Голова Правління Головний бухгалтер	Мілевський Л. А. Тарасенко Т. С.	
9	Усього	101600	1056	100544			

Ліквідатором підприємств-банкрутів по справах № 3/160 «Б», № 3/158 «Б», № 4/155 «Б», № 4/156 «Б», № 4/154 «Б», № 3/162 «Б», № 7/168 «Б», № 7/167 «Б» призначено Житомирську ОДПІ, адреса: 10014, м. Житомир, пл. Перемоги, 2, контактний телефон 37-47-76.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1) постановою від 22.01.2004 р. у справі № Б 26/67/03 визнав Дочірнє підприємство «Нижньодніпровський завод силкатних цегли» ВАТ транспортного будівництва «Дніпротрансбуд» (код ЄДРПОУ 05618182; 49051, м. Дніпропетровськ, вул. Степана Разіна, 23, п/р 26000129251001 у Дніпропетровському відділенні «Приватбанк», вул. Набережна Перемоги, 50, МФО 305299, п/р 2600530132776; 2600430232776 у філії Дніпропетровського Центрального відділення «Промінвестбанк», вул. Осіння, 8, МФО 305437) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Мігульова Олександра Володимировича, ліцензія АА № 047585; адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ліварна, 13; тел. (0562) 32-00-32; факс (0562) 34-00-66.

Письмові заяви кредиторів та можли-
вих санаторів приймаються протягом мі-
сяця з дня опублікування оголошення.

ПВП «Всеуито»
(ідентифікаційний код
23534974) реорганізується у
ТОВ «Прецедент». Останнє
є правонаступником всіх
прав та зобов'язань ПВП
«Всеуито».

Господарський суд Закарпатської області (88008, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2/а) за заявою Спільного підприємства «Полтавська газонафтова компанія» порушено справу № 16/342 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Закарпатресурси» (м. Ужгород, вул. Гойди, 10/77, код 22091670, р/р 26007012700003 в ККІБ «Коопінвестбанк», МФО 312248).

Ухвалою Господарського суду Закарпатської області від 25.12.2003 року в справі № 16/342 розпорядником майна боржника призначено Бахтина Віталія Віталійовича (ліцензія серії АА № 419493 від 10.12.2002 року, м. Ужгород, пр. Свободи, 50/77).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т Миру, 20) порушив справу № 9/60Б про банкрутство приватного орендного підприємства «Лукашівка» (код ЄДРПОУ 30842829), р/р 2604301761064 ВАТ Експортно-Імпортний банк філія у м. Чернігові, МФО 353649, вул. Шкільна, 8, с. Лукашівка, Чернігівський р-н, Чернігівська обл.).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Танську Тетяну Юріївну (ліцензія Мінекономіки та з питань Європейської інтеграції АА № 669671 від 08.09.2003 р., м. Чернігів, пр. Миру, 139, кімн. 21).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) постановою від 23.12.2003 р. по справі № 6/356-7/149 визнав банкрутом ПАП «Агрофірма Дроздовичі» (с. Дроздовичі, Городоцький район, Львівської області) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Череватого Любомира Богдановича (м. Львів, вул. Городоцька, 277).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування даного оголошення.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою органів ДПС у Львівській області порушено справу про банкрутство Дочірнього підприємства «Санаторій Карпати», справа № 6/333-8/187, юридична адреса: Львівська область, смт. Східниця, вул. Зарічна, 9, ЄДРПОУ 20761072, розрахунковий рахунок 2600301451068 АТ «Промінвестбанк», МФО 325406. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Машевського В. С. (м. Львів, вул. І. Лукича, 3/1).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти дні від дня опублікування цього оголошення.

ТОВ «Етна-трейд»,
код ЄДРПОУ 31515550, свідоцтво про реєстрацію № 38475504 від 05.09.2001 р. видане Радянською РДА м. Києва, ІПН 315155526120 повідомляє про ліквідацію підприємства. Претензії приймаються за адресою: м. Київ, 03124, вул. М. Василенка, 7, оф. 316 протягом трьох місяців з дати публікації оголошення. Тел. 237-12-07.

Господарський суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т Миру, 20) порушив справу № 5/75Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Мньовське» (код ЄДРПОУ 03800037, р/р 26045005568 АKB ЦВ Полікомбанк, МФО 353100, вул. Леніна, 47, с. Мньов, Чернігівський р-н, Чернігівська обл.).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Куровського Володимира Васильовича (ліцензія Міністерства економіки АА № 250377 від 05.03.2002 р., м. Ніжин, вул. Московська, 2а).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Херсонської області (74300, м. Херсон, вул. Горького, 18) постановою від 13.01.2004 р. по справі № 5/1-Б, Нововоронцовське комунальне підприємство «Водоканал», юридична адреса: 74200, Херсонська обл., Нововоронцовський район, смт. Нововоронцовка, вул. Леніна, код за ЄДРПОУ 31827729, р/р 260081963 в АППБ «Аваль», МФО 352598 визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений голова ліквідаційної комісії Панчук Леонід Якович, 74200, Херсонська обл., Нововоронцовський район, смт. Нововоронцовка, вул. Тітова, 57, тел. 8-(05533) 2-25-59; 2-12-81.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство 5/2516 Української міжрегіональної корпорації «Востокстальконструкція» (87500, м. Маріуполь, вул. Станіславського, 5), ЗКПО 05524305, п/р 26000188902001 в Маріупольській філії KB «Приватбанк», МФО 335429). Розпорядником майна призначено Пилипенка Сергія Валентиновича, ліцензія № 249759 (87500, м. Маріуполь, пр. Металургів, д. 25, кв. 81).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування в офіційному друкованому органі оголошення про порушення справи про банкрутство.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА
ДОГОВІР З МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІКИ ТА З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ВІД 24.05.2001 ЗА № 14
проводить навчальний курс
АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ
(РОЗПОРЯДНИК МАЙНА, КЕРУЮЧИЙ САНАЦІЄЮ, ЛІКВІДАТОР)
з 23 по 28 лютого 2004 р. та з 22 по 27 березня 2004 р.

ДО УВАГИ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ!
Всіх, у кого термін дії ліцензії закінчується,
запрошуємо на переатестацію

Адреса центру: 03113, м. Київ, пр-т Перемоги, 57, 10 поверх
(044) 495-21-18, 495-21-19, 495-21-20
e-mail: arbiter@ukr. net http/www. arbiter. kiev. ua

Керуючий санацією оголошує про проведення відкритих торгів з продажу майна боржник ТОВ «Сезам» (справа № 15/9-б) наступними лотами:

Лот № 1 Вироби з кришталоу в асортименті, 1117 шт., на суму 25251,60 грн.
Лот № 2 Горілка «Комбат», 2297 бут., на суму 17448,01 грн.
Лот № 3 Туфлі жіночі осінні, 80 пар, на суму 5523,60 грн.
Лот № 4 Черевики чоловічі осінні, 68 пар, на суму 3835,10 грн.
Лот № 5 Черевики жіночі осінні, 59 пар, на суму 5449,20 грн.
Лот № 6 Черевики жіночі осінні на натуральній підшві, 14 пар, на суму 1710,00 грн.
Лот № 7 Туфлі жіночі «Мишелла», літні, США, 599 пар, на суму 50675,40 грн.

Ціни вказані з ПДВ.

Внески учасників торгів 5% від початкової суми лоту та реєстраційний збір за реєстрацію учасників торгів — 17 грн. перераховується на рахунок ТОВ «Сезам», р/р № 2600931684 Філія АБ «Південний» м. Київ, МФО 320917, ЄДРПОУ 24742479 до 10 березня 2004 р.

Заявки на участь в торгах приймаються до 10 березня 2004 р. включно за адресою: 02068, м. Київ, вул. Княжий Затон, 11, кв. 135.

З питань ознайомлення з предметом продажу та оформлення участі в торгах звертатися за тел. 568-94-28.

Торги відбудуться 15 березня 2004 р., о 10.00 год., за адресою: 02090, м. Київ, вул. Алма-Атинська, 14-А.

Переможцем торгів визнається учасник, який запропонував найвищу ціну. Результат торгів оформлюється протоколом, який є підставою для укладення протягом 10 днів договору купівлі-продажу.

ТОВ «НБК Друк» повідомляє про втрату бухгалтерських документів у тому числі: свідоцтва платника податку на додану вартість № 37055813 (індивідуальний податковий № 322451226808); свідоцтва платника єдиного податку № 2650006740, виданого 17 січня 2003 року державною податковою інспекцією Голосіївського району м. Києва.

«Філія Комерційне управління» код ЄДРПОУ 21688791
повідомляє про свою ліквідацію,
т/ф 8 (044) 253-13-16.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу № 15/31-б про визнання банкрутом Київського виноробного заводу Міністерства сільського господарства і продовольства Республіки Молдова (04074, м. Київ, вул. Бережанська, 9, п/р 260031108 в Київській філії АПБ «Аваль», код ЄДРПОУ 05912579).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Бакуменка Володимира Івановича (ліцензія серії АА № 250287 видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України).

Письмові заяви кредиторів з підтверджувальними вимоги документами подаються до господарського суду м. Києва протягом місяця з дня публікації оголошення. Копії заяв та доданих до них документів надсилаються боржнику та розпоряднику майна за місцезнаходженням боржника.

Особи, які бажають взяти участь у санації боржника, можуть подати розпоряднику майна заяву та свої пропозиції щодо санації.

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) за позовами Житомирської об'єднаної державної податкової інспекції винесені такі постанови про визнання підприємства банкрутами та відкриття ліквідаційної процедури:

1) Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь», ідентифікаційний код 13556762, 10000, м. Житомир, вул. Вітрука, 13, р/р № 26001301171693 в філії «ЖЦВ ПІБ», справа № 3/147 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

2) Приватне підприємство «Ю», ідентифікаційний код 22045109, 10029, м. Житомир, вул. Шелушкова, 118, кв. 49, р/р № 26001301171693 в філії «ЖЦВ ПІБ», справа № 4/152 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

3) Товариство з обмеженою відповідальністю «Вітас-Житомир», ідентифікаційний код 22057756, 10014, м. Житомир, вул. Миру, 60, р/р № 26004167781001 в ЖФ KB «Приватбанк», справа № 3/150 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

4) Товариство з обмеженою відповідальністю «Вечірній Житомир», ідентифікаційний код 20423464, 10004, м. Житомир, вул. Г. Самойловича, 3, р/р № 2600601524421 в ЖФ «Укресімбанк», справа № 3/149 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

5) Господарське товариство з обмеженою відповідальністю — фірма «Комерцавтотранс ЛТД», ідентифікаційний код 13569658, 10000, Житомирська обл., Житомирський р-н, смт. Новогуївинське, вул. Вишневе, 26, р/р № 260093011508 в ЖФ АКБ «Укрсіббанк», справа № 4/153 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

6) Приватне підприємство «ЛВП», ідентифікаційний номер 30198754, 10000, м. Житомир, вул. Дачна, 52, р/р № 26007195001 в ЖФ «Укрінбанк», справа № 3/148 «Б», 13.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури;

7) Виробничо-торгівельне підприємство «Гріф» у формі ТОВ, ідентифікаційний номер 24704199, 10031, м. Житомир, вул. Народницька, 1546, р/р № 26001301170564 в Житомирському ЦВ ПІБ, справа № 4/165 «Б», 25.11.2003 р. господарським судом винесена постановою про визнання підприємства банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

Ліквідатором підприємств-банкрутів по справах № 3/147 «Б», № 4/152 «Б», № 3/150 «Б», № 3/149 «Б», № 4/153 «Б», № 3/148 «Б», № 4/165 «Б» призначено Житомирську ОДПІ, адреса 10014, м. Житомир, пл. Перемоги, 2, контактний телефон 37-47-76.

Господарським судом Сумської області (40003, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушено провадження у справі № 6/93 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Кошарівське» (41666, Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кошара, вул. Червоноармійська, 2, ід. код 30902705).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Талагаєву Людмилу Сергіївну (41600, м. Конотоп, вул. Успенсько-Троїцька, 39, а/с 4, ліцензія серії АА № 250300 від 08.02.2003 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Тернопільської області (46000, м. Тернопіль, вул. Острозького, 14 А) порушено справи про банкрутство:

1. ТзОВ «Городниця», справа № 10/б-351, юридична адреса: с. Городниця Гусятинського району Тернопільської області, ід. код 30787591, р/р 2600330100535 в Тернопільському міському відділенні Ошадбанку № 6350, МФО 398035.

Розпорядником майна призначено Степанова Володимира Вікторовича (адреса: м. Тернополь, вул. І. Франка, 7/7).

2. ТзОВ «Агрофірма Дніпро», справа № 10/б-332, юридична адреса: с. Малі Бірки, Гусятинського району, Тернопільської області, ід. код 30865035, р/р 26003001139 філія Тернопільського обласного управління ВАТ «Державний ошадний банк України», МФО 338545.

Розпорядником майна призначено Степанова Володимира Вікторовича (адреса: м. Тернопіль, вул. І. Франка, 7/7).

3. ТзОВ «Копичинська трикотажна фабрика», справа № 10/Б-353, юридична адреса: Тернопільська область, Гусятинський район, м. Копичинці, вул. Мазепи Гетьмана, 3, ід. код 05306270, рах. 26006302681240 в Промінвестбанк м. Тернопіль, МФО 338426.

Розпорядником майна призначено Степанова Володимира Вікторовича (адреса: м. Тернопіль, вул. І. Франка, 7/7).

4. Закрите акціонерне товариство «Агрофірма «Птахофабрика Борщівська», справа № 1/Б-361, юридична адреса: 48748, Тернопільська область, Борщівський район, с. Іване-Пусте, ід. код 05397717; р/р 26004301580411 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Борщів Тернопільської області», МФО 338749.

Розпорядником майна призначено Дідича Володимира Євгеновича (ліцензія серії АА № 047819 від 15.10.2001, адреса: м. Тернопіль, вул. Коперніка, 3).

5. Відкрите акціонерне товариство «Булат», справа № 1/Б—371, юридична адреса: інд. 48120, Тернопільська область, Теребовлянський район, смт. Микулинці, вул. Тернопільська, 35, ід. код 00907438, рах. 26007011664244 в Тернопільській філії ВАТ «Укресімбанк», МФО 338879.

Розпорядником майна призначено Дідича Володимира Євгеновича (ліцензія серії АА № 047819 від 15.10.2001, адреса: м. Тернопіль, вул. Коперніка, 3).

Майнові вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу № 33/156Б про банкрутство приватного підприємства «Фірма Чернобай» (87534, Донецька область, м. Маріуполь, пр. Будівельників, 27а-45, р/р 26000980786 Маріупольська філія АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334185, ОКПО 21986258).

Ухвалою суду по справі № 33/156Б від 18.09.2003 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ухвалою суду від 18.09.2003 р. по справі № 33/156Б, розпорядником майна призначений арбітражний керуючий — Пилипенко С. В., ліцензія № 249759, 87500, м. Маріуполь, пр. Металургів, 25-81.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048 м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 33/152 Б від 12.09.2003 р. винесено постанову про визнання банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури ТОВ «Свободне», ОКПО 30615070, адреса: 85770, Донецька область, Волноваський р-н., с. Свободне, вул. Леніна, 66, рахунок № 260067103 в ДОД АППБ «Аваль» МФО 335076. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Атаманенко Світлану Вікторівну, ліцензія серія АА № 419436 від 05.11.2002 р. Заяви від кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 84500, Донецька область, м. Артемівськ, вул. Леніна, 14/22, тел. (06274) 6-26-31

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою ДПІ у Галицькому районі м. Львова порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Княжа справа», справа № 6/367-7/158, юридична адреса: м. Львів, вул. Вулицька, 4. ЄДРПОУ 31363696, розрахунковий рахунок № 26004006325001 в ФЛРУ АТ «Індекс банк», МФО 325279. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Греділя Р. І. (м. Львів, а/с-2339, тел. (0322) 72-68-64).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Льюїс залишає ринг! Що далі?..

Британець Леннокс Льюїс на прес-конференції в Лондоні оголосив про завершення своєї кар'єри на професіональному рингу. Він став першим боксером-важковаговиком за останні майже 50 років, який залишає спорт у ранзі чинного чемпіона світу.

Отже, з двох варіантів — проводити матч-реванш із Віталієм Кличком або піти

— Леннокс вибрав другий. «Сьогодні особливий день у моєму житті, — заявив 38-річний Льюїс під час прес-конференції. — Оголошую, що бій 21 червня 2003 року був останнім у моїй професіональній кар'єрі».

Нагадаємо, що Льюїс захищав тоді титул чемпіона світу за версією WBC, змагаючись із українцем Віталієм Кличком, і виграв технічним нокаутом у шостому раунді. Однак на цю перемогу була неоднозначна реакція. Переважна більшість вважає, що британець мав значно гірший вигляд, ніж його опонент. І не заслуговував цієї перемоги. Такої само думки були й судді бою, які на момент зупинки поединку віддавали перемогу за очками Кличкові-старшому.

Тому з особливим нетерпінням і цікавістю очікувався бій-реванш. Однак поєдинок, призначений на сьоме грудня, так і не відбувся. Британець відмовив-

ся, бо, за його словами, ще не встиг відновити форму.

Відхід Льюїса можна сприймати по-різному. Беззаперечно те, що протягом тривалої кар'єри він перемагав усіх найсильніших боксерів сучасності. І йде тепер непереможеним і чемпіоном. Немає сумніву, що більшість прагнула побачити бій Кличко—Льюїс. Та поміркуймо тверезо. Що він дав бій Льюїсові? Так, чималі гроші. Але що головніше — «зелені» чи почуття непереможності? Напевно, друге. Інакше можна наразитися на фатальний удар Кличка, котрий усім своїм еством прагне справедливості й реваншу.

Узагалі це ж бо не гра в карти, що треба обов'язково давати можливість відігратися. Либонь, кожний боксер у 38 років має цілковите право на відпочинок. Та й ніхто достеменно не знає, що насправді тепер керує Льюїсом, що вплинуло на його остаточне рішення. У послужному

списку британця навечно залишаться такі показники: 41 перемога, нічия і дві поразки.

Як розвиватимуться події після Льюїса, передбачити неважко. Найближчим часом WBC відбере в нього пояс чемпіона у суперважкій вазі і призначить бій за вакантний титул. За логікою, за нього мають сперечатися українець Віталій Кличко, перший номер у рейтингу WBC, та південноафриканець Коррі Сандерс — другий у цьому списку. Але коли на поверхню впливають шалені гроші, тоді все відбувається за доволі специфічною логікою. Льюїс пішов, найкращі часи Тайсона і особливо Холіфілда давно вже в минулому. Отже, ситуація у суперважкій категорії світового професіонального боксу доволі прозаїчна. Бракує бійців з шаленим вогнем в очах. Окрім братів Кличків, Девіда Туа, Кріса Бьорда, майже нема кого й згадати.

І Маттеус не допоміг...

Ветеранська футбольна збірна України здійснила захопливий вояж до сусідньої Угорщини. У складі нашої команди були тільки колишні київські динамівці. Проте, що робили наші футболісти в Дебрецені, нам розповів граючий менеджер колективу **Віктор ГРИЗЛОВ:**

— Ми отримали запрошення від Федерації футболу Угорщини взяти участь у великому святі, котре підводило рису під тривалим турніром, в якому брали участь любительські й елітні клуби цієї країни. Ці змагання дуже популярні (у них солідний призовий фонд — 25 тисяч доларів), тому в місцевому Палаці спорту на фінальний поєдинок зібралося майже сім тисяч глядачів.

За приз боролися місцевий «Дебрецен» і «Балатон». Матч склався із двох таймів по 12 хвилин чистого часу кожний. У кожній команді — по п'ять польових гравців та воротар. Заміни — без обмеження. На радість місцевої публіки, перемогли дебrecенські футболісти.

— А яка ваша роль була на цьому святі?

— Ми, наче в боксі, перед фіналом зіграли своєрідний матч розігріву з ветеранською збірою Угорщини. У складі української команди грали Віктор Насташев-

ський, Володимир Безсонов, Олег Саленко, Віктор Мороз, Володимир Мукомелов, Віктор Леоненко, Юрій Миколаєнко і ваш покірний слуга.

— А хто стояв у воротах?

— Отут у нас якраз і була проблема. Як правило, за відсутності у нас воротаря з його роллю чудово справлявся Володя Мукомелов. Але тут ворота — п'ять метрів! Тому скористалися послугами нашого крайнина, колишнього закарпатця Золтана, котрий постійно мешкає в Угорщині. Він ще раз довів, що Закарпаття — справді край футбольних талантів.

Скажу кілька слів про суперника. В його складі було чимало зірок. Але найяскравішою серед них був ... німець Лотар Маттеус. Так, він грав за угорців. Відомо, що він тепер очолює націо-

нальну збірну Угорщини. Але і Маттеус не допоміг своїй команді. Ми виграли — 2:1. М'ячі у нас забili Насташевський і Саленко. Зрозуміло, що за господарів вболівала переважна більшість присутніх у залі. Однак і мали добру підтримку, яку нам організували місцеві українці й велика група працівників Посольства України в Угорщині.

— Пане Вікторе, а хто фінансував вашу подорож?

— Організатори. Вони навіть пошили спеціальну

для нас форму. Мовляв, тільки приїжджайте. І за дорогу заплатили, і за проживання. Тут варто сказати особливо про колишнього гравця «Чорноморця» і «Металіста» Сергія Кузнецова. Він уже дванадцять років працює у Федерації футболу Угорщини. І це його ініціатива запросити нас до Дебрецена, де ми провели кілька казкових днів.

На знімку: дружна компанія (зліва направо) — Гризлов, Мороз, Маттеус, Миколаєнко.

У НОМЕР

■ Плавання

Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Кубок світу. Завершальний етап. Важко підшукати слова для нових компліментів на адресу нашої чудової Яни Клочкової. Українська плавчиня завоювала чотири (!) золоті і срібну медаль. Яна була перша на дистанціях 200 і 400 м комплексом, 200 м на спині і 200 м батерфляєм. «Срібло» здобуто на 100-метровці комплексного плавання. Чемпіонка пояснила, що було дуже важко плисти спринт в «окропі». Адже в басейні була 30-градусна вода.

■ Легка атлетика

Гент (Бельгія). Міжнародні змагання. Перемогу святкували дві українські спортсменки: Олена Говорова — у потрійному стрибку (14,15) і Марина Майданова — біг на 200 м (23,29).

■ Футбол

В останньому матчі тренувального збору в Туреччині дніпропетровський «Дніпро» **переграв раменський «Сатурн» з рахунком 2:0.** Голи: Ротань, 4, Назаренко, 25. «Дніпро»: Кернозенко (Куслій, 46), Русол, Матюхін, Єзерський (Радченко, 46), Михайленко (Валяев, 46), Шелаєв, Костишин (Антонов, 60), Максим'юк (Семочко, 46), Ротань (Попович, 46), Назаренко (Кравченко 67), Рикун (Мотуз, 46).

Суперник дніпрян у Кубку УЄФА «Олімпік» з Марселя вдова здобув важку перемогу в черговому турі чемпіонату Франції над клубом «Аяччо» — 2:1 (Мідо, 10, Марле, 90 — Сек, 72).

Київський «Арсенал» розлучився одразу з чотирма футболістами. Брати Карам'яни попросили розірвати з ними контракт. Керівництво клубу задовольнило це бажання. Отож гравці стали вільними агентами. Тепер вони вирушають до тренувального табору національної збірної Вірменії, яка візьме участь у міжнародному турнірі на Кіпрі. Ще двох із клубу «канонірів» (Деревлева і Карабкіна) віддано в оренду до «Закарпаття» — одного з лідерів першого дивізіону.

■ Біатлон

Чемпіонат світу. Оберхоф (Німеччина). Українські спортсменки у стартові дні яскравими результатами не порадували. Хіба що відзначимо досить пристойне місце (дев'яте) у спринті Олександра Біланенка. А героїнею змагань уже стала норвежка Лів Грет Пуаре, котра здобула дві золоті медалі — у спринті (7,5 км) і перергонах переслідування на 10 км. А її чоловік Рафаель Пуаре, який виступає за Францію, виграв спринт. Німець Ріхард Гросс став чемпіоном у перергонах переслідування. Змагання триватимуть до неділі.

■ Хокей

Турнір національних збірних «Європейський виклик». Четвертий етап. Мінськ (Білорусь). Несподівано кількість учасників скоротилася до трьох. Угорці десь загубили свою форму. А големи і босими в хокей, зрозуміло, не грають. Господарі турніру і команда України по черзі переконливо здолали збірну Польщі, відповідно, 7:1 і 6:0. А от у матчі з нашими білоруси взяли гору — 5:3.

■ Фігурне катання

Будапешт (Угорщина). Чемпіонат Європи. Особливо приємним був для нас завершальний день турніру. Киянка Олена Ляшенко (**на знімку**) стала срібним призером. Не без допомоги залу і суддівських симпатій «золото» дісталось угорці Юлії Себест'єн. Росіянку Олену Соколову відзначено бронзовою медаллю.

Раніше українські фігуристи завоювали ще одну нагороду. У змаганнях танцюристів третє місце посів український дует Олена Грушина та Руслан Гончаров. Другими фінішували болгарки Албена Денкова і Максим Ставийський. А «золото» дісталось росіянам: Тетяні Навці та Роману Костомарову.

В американців власна філософія

Олімпійська збірна США на іграх в Афінах має намір триматися особно. Зірки «команди мрії» не бажають мешкати в олімпійському селищі разом з іншими учасниками. Федерація баскетболу США разом з НОК та оргкомітетом Олімпіади шукають інший варіант проживання своєї чоловічої збірної. Скажімо, мешкати на борту розкішного круїзного судна біля грецьких берегів.

Що спонукає американців так чинити? За словами офіційного представника федерації Крейга Міллера, бажання бути ближче до спортивних об'єктів.

Раніше у США висловлювали тривогу за безпеку американських олімпійців в умовах, коли Вашингтон активно веде війну проти міжнародного тероризму. Однак, як бачимо, ФБ США турбує інше. Приміром, як вря-

тувати атлетів від дорожніх пробок і максимально наблизити їх до місць тренувань та змагань.

Утім, позиція американців мало дивує. Адже починаючи з дев'яностих років, баскетболісти США, прибуваючи на олімпіади, віддають перевагу розкішним готелям. Цій традиції вони не зрадили і в себе вдома, на чемпіонаті світу в Індіанapolis, позаторік. На адресу американців з цього приводу пролунала критика з боку решти команд. Тому в листопаді минулого року ФБ США пообіцяла, що її спортсмени на афінській Олімпіаді будуть, «як усі». Інакше кажучи, розмістяться у спільному житловому комплексі. Тоді навіть підкреслювали, що це «правильно з філософської точки зору». Але з наближенням ігор, як бачимо, гору бере інша філософія.

БАСКЕТБОЛ

На черзі — «Маруссі»

Євроліга ФІБА. Як відомо, минулого тижня відбувся завершальний тур кваліфікаційного раунду. Єдиним українським клубом, який здолав цей бар'єр, став маріупольський «Азовмаш». Чемпіон України, як уже повідомлялося, посів друге місце у групі А. Його суперником у плей-оф став грецький клуб «Маруссі».

Перший поєдинок серії (до двох перемог) підопічні Андрія Підковирова проведуть удома 17 лютого. Потім зіграють у Греції (20 лютого). Якщо буде потрібен третій матч, то його зіграють 25 лютого в Маріуполі.

До вашої уваги склади решти пар: «Іроні» (Ізраїль) — «Телеком» (Туреччина), УНІКС (Росія) — «Войводіна» (Сербія і Чорногорія), «Динамо» (Росія) — «Теліндас» (Бельгія), «Анвіл» (Бельгія) — «Аріс» (Греція), «Гемофарм» (Угорщина) — «Бамберг» (Німеччина), «Хапосель» (Ізраїль) — АЕЛ (Кіпр), «Урал Грейт» (Росія) — БК «Хімки» (Росія).

Не війна, але було страшно

РЕПОРТАЖ

(Початок на 1-й стор.).
Перед початком операції владика кримський Лазар, відслуживши молебень, благословив саперів на її благополучний результат.
О 10 годині до місця розташування боезапасу повільно спустилася спеціально обладнана вантажівка з освяченою іконою на лобовому склі. Тепер усе було в надійних руках добровольців. Ними стали сержант Вячеслав Бобчук, що сів за кермо автомобіля, країнник — головний корабельний старшина Юрій Шахов і командир групи розмінування капітан Віталій Чіпляк. Після навантаження протягом двох годин військові фахівці стежили за показаннями спеціальних датчиків, закріплених на міні. Усе було спокійно. Близько полудня в місті

Команду ліквідаторів інструктує Головком ВМС ЗС України, контр-адмірал Ігор Князь

вимкнули електрику і мобільний зв'язок, щоб міна не зреагувала на електромагнітне випро-

мінювання. І автомобіль зі швидкістю 15 кілометрів на годину почав рух за заздалегідь наміченим маршрутом на полігон біля села Хмельницького.

Вибух, що пролунав о 14.35, було чути за 20 кілометрів. Від міни, вагою 960 кг, і від важкої вантажівки залишилися лише дрібні осколки (щоб зайвий раз не ризикувати життям людей, вирішили підірвати бойовий заряд разом з автомобілем).

Розробники надзвичайно складної операції і безпосередні учасники знищення німецької донної міни будуть пред-

ставлені до державних нагород. Добровольці групи розмінування одержать ще й грошову премію: по 25 тисяч гривень кожний. Про це відразу ж після успішно завершеної операції повідомив глава виконавчої влади Севастополя Леонід Жунько.

А тим часом своєї години чекають інкерманські штольні, у глибині яких з часів другої світової криються смертоносні «дарунки».

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

Фото
Влада ВЕРЕСА
(спеціально для «Голосу України»).

Багато хто залишає небезпечне місце, не чекаючи автобуса

ДАТА

Пам'яті моряків

Єдиний в Україні пам'ятник героям-морякам російсько-японської війни встановлено в селі Круподеринці Погребищенського району на Вінничині. Над брамою металевий хрест і напис: «Хрест сей воздвигнут в 1914 году в молитвенную память лейтенанта гвардейского экипажа графа Владимира Игнатьева, капитана 2 ранга Алексея Зурова и всех наших славных моряков, с чеством погибших в Цусимском бою 14—15 мая 1905 года».

Минулої неділі тут побували учасники ювілейної конференції, присвяченої 100-річчю початку російсько-японської війни. Народні депутати України, представники Морської партії, працівники Посольства Російської Федерації в Україні, делегати міст-героїв Москви, Санкт-Петербурга, Севастополя, Одеси вшанували пам'ять героїв покладанням квітів. Згадали графа Миколу Ігнатьєва, на території колишнього маєтку якого розташовані церква та пам'ятник, тут і його могила. Про події столітньої давнини, а також про нинішні відносини двох держав — Росії та України — йшлося у виступах учасників конференції, що відбулася того ж дня у райцентрі Погребище.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

КОНКУРСИ

«Міс Україна—2004» стала киянка Леся Матвєєва

За звання першої красуні України боролися 24 претендентки — переможниці міських та регіональних конкурсів, що протягом року проводилися по всій країні. Фінальний парад краси пройшов на сцені палацу «Україна».

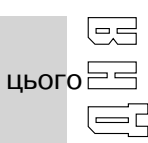
Компанію ведучій конкурсу Ользі Горбачовій склав російський «мачо» Федір Бондарчук. Гостями шоу також стали «мармеладна» Катя Лель і невгамований лірик Ігор Ніколаєв. До речі, йому оплесків і квітів дісталось не менше, ніж конкурсанткам. Вітчизняну естраду й останні віяння моди представила Таїсія Повалій.

Після п'яти дефіле учасниць конкурсу було оголошено імена переможниць. Приз глядацьких симпатій дістався полтавчанці Олександрі Олійник. Першою віце-міс стала Марія Лиса з Дніпропетровська. Ну, а короною «Міс Україна—2004» увінча-

ла киянка Леся Матвєєва. Їй 21 рік, вчиться на юриста. У листопаді нинішнього року Леся представлятиме Україну на конкурсі «Міс світу» в Китаї, повідомляє Mignews.

Фото УНІАН.

10 ЛЮТОГО

■ 1773 р. Народився Василь Каразін, учений, винахідник, громадський діяч. З його ініціативи засновано Харківський університет (1805). ■ 1837 р. Помер Олександр Пушкін. ■ 1890 р. Народився російський поет, Нобелівський лауреат Борис Пастернак. ■ 1900 р. Створено Українську революційну партію. ■ 1934 р. Завершив роботу XVII з'їзд ВКП(б). Його учасників незабаром майже всіх було винищено. ■ 1947 р. Україна підписала Паризькі мирні договори, що підтверджували входження західноукраїнських земель до УРСР.

ОГОЛОШЕННЯ

Старобешевська ТЕС Відкрите Акціонерне Товариство «ДОНБАСЕНЕРГО»

оголошує Тендер по вибору Постачальника металопрокату, труб, запасних частин до турбіни ДО-200-130 для проведення ремонтної кампанії (поточних і капітальних ремонтів) 2004 року.
У тендері можуть брати участь фірми з будь-яких країн. Процедура тендера припускає порядок його проведення в одну стадію.
Контракт: Старобешевська ТЕС. Поточний і капітальний ремонт енергоустановки.

1. Труба котлова ТУ 14-3-460-75 ст. 20 Ø 16-60 мм — 170 тон
  2. Труба котлова ТУ 14-3-460-75 ст. 12ХХІМФ Ø 16-60 мм — 15 тон
  3. Труба ДСТ 8734-75 ст. 20 Ø 25-159 мм — 100 тон
  4. Труба водогазопровідна ДСТ 3262 Ø 15-50 мм — 50 тон
  5. Труба сталевая електросварна Ø 38-630 мм — 100 тон
  6. Прокат листовий ст. 3 СП 8 2-30 мм — 300 тон
  7. Прокат кутової ст. 3 25х25 — 100х100 — 120 тон
  8. Прокат круглий ст. 3 Ø 6-40 мм — 50 тон
  9. Швелер №№ 10-30 — 90 тон
  10. Двотавр №№ 16-20 — 30 тон
  11. Запасні частини до вуглероздроблювальних млинів Ш-50, Ш-50А:
    - Приводні шестірні Ш-50 — 6 штук
    - Приводні шестірні Ш-50А — 1 штука
    - Торцеві кришки млинів (вхідні) Ш-50 — 2 штуки
    - Торцеві кришки млинів (вхідні) — 1 штука
  12. Запасні комплекти облопачування до турбіни ДО-200-130 Ст. 24,25,26,27,30,31 — по 1 комплекту
  13. Ущільнювальні кільця до турбіни ДО-200-130 — 1 комплект
  - II. Умови постачання продукції — «DDU, місце призначення Старобешевська ТЕС, смт Новий світ Старобешевського району Донецької області, Україна». Умови постачання трактуються відповідно до INCOTERMS-2000.
  - III. Термін постачання — погодженими партіями протягом 2004 року.
  - IV. Якість продукції повинна відповідати діючим в Україні ДСТ і ТУ на неї і підтверджуватися сертифікатом якості виробника.
- Комерційні пропозиції повинні бути представлені не пізніше 17-00 02.03.2004 р. за адресою: п. Шевченко В. А.
Старобешевська ТЕС
смт Новий Світ Старобешевського району Донецької обл. Україна, 87230
Телефон: секретар (06253) 77-3-59
канцелярія (06253) 77-3-63
Телефакс: (062) 335-47-54
E-Mail: pmsb@sbgresl. gcde. db. energy. gov. ua

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/594-03 про визнання банкрутом Приватного підприємства «Торговий дім «Поділья», код 32055108, м. Вінниця, вул. Келецька, 98. Р/р 26007001279002 в Вінницькій філії АТ «Укрінбанк».

Розпорядник майна Бойко Олег Васильович (м. Вінниця, вул. Архітектора Артинова, 51/2, ліцензія № 249578 від 15.11.2001 р.).

Господарський суд Автономної Республіки Крим поновив провадження по справі № 2-11/2688-03 про визнання банкрутом кооперативу «Ритм». Юридична адреса: 96500, А. Р. Крим, м. Саки, вул. Вокзальна, 1. Код ЄДРПОУ 22292753, р/р № 2600130134 в Сакському відділенні сбербанку № 4573, МФО 384180.

Розпорядником майна призначено Міхеєва Сергія Олеговича (ліцензія арбітражного керуючого № 000067 від 06.01.00), адреса: 97400, А. Р. Крим, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, 23/3, кв. 1.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера **Світлана ПИСАРЕНКО.**

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,

Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДА**.

Головний редактор **Анатолій ГОРЛОВ.**

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 3011024. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
✉ **E-mail:** mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>